Syn. 7. 60. 154

GVLIELMI PATTENI, CVI VVAYNFLETI AGNOMEN FVIT, WINTONIENSIS ECCLESIÆ PRÆSVLIS QVONDAM pientissimi, Summi Angliæ Cancellarij, Collegijq; Beatæ Mariæ Magdalenæ apud Oxonienses fundatoris celeberrimi, vita obitusq;.

J.
R. 10. 22.

Inspicere tanquàm in speculum vitas omnium iubeo, at q. ex alijs sumere exemplum tibi. Teren.

BIBL. CANT. ACAD.

OXONIÆ,
Excudebat Iosephus Barnesius. 1602.

1408:01

CLARISSIMO VIRO NICOLAO BONDO, Collegij beatæ Mariæ Magdalenæ *apud Oxonienses Præsidi dignissimo, cæteroq; lectissimorum eiusdem Collegij Sodalium Scholariumq; cœtui,*

* *
*

JOHANNES BVDDENVS.
S. P. D.

ABSOLVI tandem (clarissime Præses vosq; ornatissimi Magdalenenses) opus à vobis mihi olim delegatum. Gulielmi Waynfleti παλιγγενεσίαν & quicquid hactenus è sacrosanctæ antiquitatis penetralibus, quasi cũ tempore colluctatus, eruere meâ arte & industriâ potuissem, in lucis conspectum protuli, vestroq; nomini, cui ipso vel argumento vel titulo potissimùm debetur, consecravi. Quare grates tibi ago summe Deus, qui fatalem hunc Fundatoris stipitem è tot sæculorum quasi incendio nũc ereptũ (quod

olim in gratiã Meleagri Althęam feciſſe legimus,

-----flagrantem mater ab igne
Eripuit ramum, ſparſitq; liquentibus vnis.)

meis manibus conſervare voluiſti. Quanti ſanè hominis memoria conſumpta iam pænè fuerit, vel ignium morâ probari poteſt; quippè per centum quatuordecim plus minùs annos vix potuit incendiũ extingui. Vobis etiam (magnifice Præſes, humaniſſimiq; Magdalenẽſes) gratias tametſi quas agam referãq; nõ habeam, habeo tamen quas nõ ago, (etiã quoad vivã) ſemper maximas, quòd meã ſolius operam ad has ſcintillarũ reliquias cõficiendas ceu aquæ ſitulam adhibuiſtis. Quorũ volũtati quum morẽ me geſturũ non ignorabã, (id quod pro eo ac debeo plurimi fẽper facio) tum ſepultam propè eius viri memoriam excitare, cui me vni ſcilicèt mortalium mancipio ac nexu obſtrictum libentiſſimè agnoſco, id verò perinde mihi gratum fuit ac quod gratiſſimum. Sęculi enim pudorem & infamiam fuiſſe neceſſe eſt, ſi per ſocordiam noſtram illorum nomina interire diutiùs pateremur, qui vt nobis proſpicerent opem & diligentiam ſuam (parùm eſt) impertiverunt, immò omnia ſibi poſtputarunt prę noſtris commodis. Sed neſcio quô rerum hu-

ma-

manarũ vitio illud Aristotelis, ὡς παρὰ λόγον γινόμενον, vsu pœnè quotidiano evenire videmus, nempè quod ἐυεργέται τοὺ ἐυεργετηθέντας δοκῦσι μᾶλλον φιλεῖν, ἢ οἱ ὑπ' αὐτῶν παθόντες τοὺ δράσαντας. Sive quia illorum amor ex bonitate proficiscitur, horum ex necessitate: sive quia eiusmodi est meritorum causa, vt quemadmodum sua artificibus solent esse perchara opera, ita benigni in quos beneficium contulerunt eos amant maximè. Cui ego malo dum medicinam quærerẽ, quicquid hactenus nostris Annalibus intactum apud reconditos authores invenerim, summâ fide expromendum curavi: simul nè tanti præsulis historiam, quam silentium diu occuluit, planè oppressam cerneremus: simul ne parùm officio nostro defuncti videremur, qui præstitisse quod potuerimus (plurimum certè si potuissemus præstituri) censebimur. Vos interea candidè laborem hunc nostrum interpretari velle, tacitâ quadam animi mei inductione cogor vt existimem: quia quemadmodum Lucilius Consentinis & Tarentinis se scribere profitebatur: sic ego affirmare possim solis me Magdalenensibus ista condidisse. Quod si nonnulla quia templis consecrantur, idcircò precium invenerunt: sperabo equidem fore vt

quæ clariſſimi Collegij veſtri patrocinio lubens dedicaverim, facilè apud bonos omnes aliquam ſi non laudis, ſaltem fidei induſtriæq; gratiam conſequantur.

Veſtri ſtudioſiſſimus obſervantiſſimuſq;

JOHANNES BVDDENVS.

Sorgi musa d' Italia, e l' alta mole
Contempla, che drizzò sublime ingegno
Di búon pastor, d' excelsa laude degno,
Sù la riua à Ciruello, incontro al Sole.
Sorgi musa, odi poi scelte parole
Del mio piu caro e pretioso pegno,
Che porta il pio VVanfleto ad alto segno
D' eterna gloria, che mai tempo inuole.
Tempo distruggitor d' ogn' opra in terra,
Quando haurai questi alberghi al mondo tolti,
Non però coprirai VVanfleto in essi:
Che Buddeno l' auuiva. è già non serra
Dentro tenebre scritti illustri, è colti
Tua rabbia. che non tenti? è si che cessi?

In vitam Gulielmi Wainfleti à Iohanne Buddeno editam.

Qualis ab Assyrijs redivivus odoribus ales,
Ipse sibi tumulum qui struit, esse solet,
Tùnc vbi fortè rogos incendit Phœbus ab alto,
Natalesq; iubet rursus inire vices,
Cum nouus, et sumpto reparatæ robore vitæ
Pulchrior & melior, quam fuit ante, redit:
Talis post varijs actos in honoribus annos
Debuit è tumulo iam remeasse suo
VVainfletus præsul: casias sibi straverat antè

Lau-

Laudiũ, & impoſuit cinnama odora ſupèr
Ingentis decoris; ſed enim quia deſuit illi
Phœbus, et admovit lampada nemo pyræ,
Nil iuvit labor hic: iacuit, preſſitq; ſepulchrum
Nec priùs è tardo proſilit ille rogo,
Quàm monumentorum accendit Buddenus *aceruos,*
Ignes inÿciens, ingenijq; faces,
Reſtituens homini vitam, nomenq; decuſq;
Quô nullum noſter clarius orbis habet:
Quo viuit volitatq; nouus poſt funera Phœnix,
At q; ait, hoc totum eſt munus, Alumne, tuum.

IOANNES BOVVMAN.

De reparatâ Gulielmi VVainfleti memoriâ quam ingens ſilentium hactenus obtexerat.

Tolle caput Pater è tumulo, & circumſpice cœtu
Ipſe tuos, tanto è numero ſi fortè virum quem
Invenias, quô tu malis auctore renaſci
Vitalem in lucem hanc, exſpiratasq; ſub auras
Venturus melior, diâ patris arte, ſed almâ
Matre Deâ, ſic fata volunt. Enaſcere tandem
Artificem q; agnoſce tuum, quando inclyta vita
Tot decora illa tuæ, probitasq; & plurima virtus,
Nec minus alma ſuos meritis complexa Nepotes
Conteſtata tuis pietas, victuraq; ſæclis,
Debita apud memoreis invenit præmia Diuos.
Buddenum *eccum oculis*, Buddenum *eccum indice nutu*
Signabas numero ex omni, defixus in vnum,
Quãdoquidem, nec dum ore datur (quod velle videris)

Vocem

Vocem effeere palàm, restrictâ marmore linguâ:
Sed dabitur, quin iam imo novi datur arte Promethei:
Namq́ simùl, Buddeno *animàm adspirante, revixti,*
Interclusa simúl redijt vox, linguaq́ purum
Fluxit in eloquium, Romanis æmula priscis:
Nec sese in semet mirata annovit, et æui
Damnavit *spineta sui* Dic *posthume fatis*
Artistes venerande tuis, dic Virbie, si tu
Mortalis genitus, mortalibus ante cadebas;
Diuinâ *quem nunc* Pallas *dea sorte refinxit*
Immortalem immortalis: iam effare Bimater
Plus vter hic debebis vtris? Cinerei sne rogabo,
Ossaq́ quæ superant, terreni pignora patris?
Nequicquam, quæ muta silent, sensura nec hilum
Ni prior hæc animet, sensumq́ det. Addidit vltrà
Eloquium *antiquum: summa, pro mille dat vno*
Vanfletos, & victricem mille ora loquantur
Pallada, Palladiumq́ Patrem; nec mentiar illam
Pallada Buddeni *si dixero, Pallados illum,*
Et quid opus tumulo viuis, quid marmore Diuis?

Fulminei fluxit Patris *è prægnante cerêbro*
Fulminea eloquio Pallas *et inde manu.*
At tu germani superans miracula partus,
Soluisti patrium Bacche bisorte femur.
Bisgenitum te postgeniti VVanflete loquentur,
Parq́ corymbifero sic videare deo.
Vtq́ Iovis Triuiam, sic te solüisse Mineruæ
Tempora, Palladio *vertice nate, ferent.*
Nec Iouis é-fœto facundior ista cerèbro est.
Buddeni, *non hæc vertice fusa, Iouis.*

EDOARDVS MYCHELBORN.

Iohanni Buddeno doctiſſ. et chariſſ. S.

Dvlce tuæ pietatis opus Buddene *relegi:*
Nec minus arte mihi, quàm pietate placet
Culmen vtrumq; tenes: æquale induſtria culmen
Obtinet, & veri certa tenax q; fides.
Vindice te, numeris nunc omnibus ibit in ora
Diuini quondam gloria manca ſenis.
Immortale duplex opus illum ſidera ſupra
Hinc Buddene *tuum tollet & inde ſuum.*
Ille quidem ſumptu maior, cui copia maior:
Sed tamen & ſumptu creuit vterq; labor.
Alterius labor alter opem, ſibi mutua poſcunt:
Nec ſolus felix ille, nec ille foret.
Illius interpres labor hic, ille huius imago,
Gratior hic oculis, auribus ille venit.
Macte operum felix: leuibus ſine ludere nugis
Queis vigil in multa futilis arte labor.
Arte laboratos ſine texat aranea caſſes:
Et doctum in vili ſtamine perdat opus.
Nullum deeſſe poteſt operi decus, omnia ſumma;
Cum pietas plena eſt arte, labore, fide.

ROBERTVS BVRHILLVS.

In rediuiuum WAYNFLETVM.

TV VVainfletiadas, ſophiæ Buddene *magiſter,*
Inſtruis, & veterum noſcere ſcripta doces,
Tu VVainfletiaci pars haud obſcura Lycæi,
VVainfleti vt vigeat fama decuſq; facis:

Ardua

Ardua Aristotelis reseras tu dogmata, per te
VVainsleti & volitant facta per ora virûm.
Huic vitam reddis, lucem illi: gratus vtriq;
Es: bonus interpres, fidus & historicus.
O quo te decorem elogio Buddene? *labore*
Clarescant virtus ingeniumq; tuo.

FRANCISCVS FEILDE.

GVLIELMI PATTENI (CVI WAYNFLETI AGNOMEN FVIT) VVINtonienſis Eccleſiæ Præſulis quondam pientiſſimi, ſummi Angliæ Cancellarij, Collegijq; Divæ Mariæ Magdalenæ apud Oxonienſes Fundatoris celeberrimi, vita obituſq;.

GVlielmi Patteni (cui Waynfleti agnomen fuit) vitam obitũq; dum literis illuſtrare, veterẽq; tãti viri memoriam ab iniuriâ obliuionis conor aſſerere, putaui illud inprimis humaniſsimo lectori prædicendum, nè aut quód alumnus eius nunc ſim, aut quòd aliquem fortaſsis ingenij cultum ibi ceperim, vbi frequens quotidie numerus ad vberrimam doctrinæ meſſem ſolidamq; Chriſtianæ pietatis gloriam enutritur, aliquid ſupra veri fidem finxiſſe me arbitretur. Nihil hic ſtudio dictum, nihil gratiâ, nihil ſcriptum quod factum non eſt, nihil deniq; beneficijs, quę maxima profectò erga me extiterunt quibuſq; fructum repetere longè ampliſsimum potuiſſet, blandientiũ more, repenſum eſt. Tantùm quip-

pè vel a ſpecie adulationis abeſſe cupio, quãtùm abeſſe neceſsitatem video quæ me impelleret. Nam ſi quis ab obitu eius omnem ætatem animo complectatur indè vſq; ad hodiernum diem repetens, centum & quatuordecim annorum ſpatium effluxiſſe intelliget. Quæ res facit, vt quamvis hiſtoriam ipſis adhuc ſenſibus, omniumq; memoriæ infixam ſcribere non profitemur: tamẽ & in re non planè incognitâ, & à noſtro ſæculo non valdè remotâ, & (quod caput eſt) teſtibus nõ indigente, non tàm procliue eſt fallere quam refelli. Vbi verò vanitatis aut erroris ſemel poſtulatus fueris, authoritatem illicò omnem fidemq; prudentum à tuis ſcriptis avertis, ipſorum dignitatem quibus maximè conſultũ voluiſti oppugnas; deniq; id agis nè non tàm opus ad perpetuam poſſeſsionem, quàm ad intuitum preſentem comparaſſe videare. Atq; ego, ſi voti mei compos forem, optarem herclè, vt qui fœdis adulationibus hiſtoricę venuſtati vitium faciunt, & fontem illum publicum læthali veneno inficiunt, ex quô clariſsimorum virorum facta moreſq; poſteritas omnis haurire debuiſſet, quibus ad vitã formandam deinceps inſtruatur, Alexandrum aliquem ſibi infeſtum habeant: Siquidem ille Ariſtobulo, hiſtoriam de ſuis rebus geſtis inter navigan-

vigandum recitanti, in quâ sanè componendâ lõgè maiorem operam quàm in veri perveſtigatione poſuiſſe viſus eſt, ereptum è manibus librũ in Hydaſpem fluvium proiecit, & te (inquiens) eodem sanè modo acceptum eſſe oportebat (Ariſtobule) qui ſolus pro me ſic depugnas, quiq; vel ipſo iaculo Elephantos trucidas. Hiſtoriam quippè quæ ornet, quæq; illi perennem laudẽ paritura eſt, eam ego maximè veritatem puto, quæ (ſi Luciano credamus) falſum quid admiſtum nõ magis ferre poteſt, quã arteria aſpera aliud quã merum ſpiritum. Quod ſi pleriq; ſuam ipſorum vitã deſcribere, fiduciam potiùs quam arrogantiam aliquam exiſtimaverunt, neq; illud ijs citra fidem nedùm obtrectationi fuit, credo ego mihi nunc vitam demortui hominis narraturo veniâ opus non eſſe, vtpotè qui neq; propter res ab illo præclarè geſtas laudari debeam, neq; officio pietatis excuſari velim.

Gulielmus Pattenus (cui Waynfleti agnomẽ fuit) vetere Lincolnienſiũ oppido Waynfleto, familiâ nõ perindè celebri atq; honeſtâ natus, patrem Richardum Pattenũ, matrem verò Margeriam Gulielmi Brereroni equitis clariſsimi filiam habuit. Qui tametſi amplos in agro Ceſtrẽſi, vndè ortus eſt, fundos occupabat, non paſſus eſt

Ex geneal. fundat. & lib. ſtatut.

est per inertiam domi in patriâ virtutem corrumpi, sed in Galliam abijt militatũ, vnde rem ſimul cum gloriâ reportavit, auctuſq; iam equeſtri dignitate Cadomi prefecturam obtinuit, & ſub auſpicijs Domini de Scalis non procul a monte Michaelis (vt loquuntur) maximas Gellorum copias fudit & profligauit. Quæ quùm per ſe clara exiſtunt, & poſterorum memoriâ non indigna, recenſere tamen in hoc loco conſultò diſtuliſſem, niſi fictis vulgi rumoribus implicati nonnulli, humilem atq; obſcuram fuiſſe huius familię conditionẽ, nõ tàm certis quàm loquacibus argumentis ſoleant defendere. Putãtq; ſe tùm preclarè fabulã egiſſe, ſi vt quiſq; ad excellentẽ aliquã dignitatẽ evectus eſt, ita eũ ab ignobili tugurio priùs & à remo (ſi dijs placet) ad tribunal deducunt, quaſi aut cum nataliũ dignitate ſplendor virtutis eſse non poſſet, aut nihil magis admirationẽ pareret, quàm quod propter exempli novitatẽ minùs indiès expectatur. Sparſa eſt in vulgus (incertũ quo autore) fabula, Gulielmũ hunc fuiſſe tonſoris filiũ, qui pectine & novaculâ victũ quæritabat, & vt ſuavitèr delirent, aiunt etiamnùm in monumentô ipſius apparere huius artis aliquot veſtigia, quæ tẽporis iniuriâ etiamſi multùm deterantur, liquidò confirmare poſſunt ex qua officinâ

Hall. in vita Henrici ſexti.

nâ primùm prodierit. Ego ſanè quẽadmodùm ab iſtâ opinione alienior ſum, quàm vt dolus per ſpeciẽ veritatis callidè excogitatus facilè mihi imponat, ita ſi præter eroſi marmoris cõiecturã aliquid afferre poſſũt, vnde ille aut tõſoris filius, aut *vulgi pars vltima noſtri* fuiſſe deprehendatur, nõ recuſo quin adverſus me lege cornelià de falſis (quæ cõditionem mentientibus pænam irrogat) iudiciũ experiantur. Quòd ſi integerrimis fidei cuſtodibus, ſi vetuſtorum exemplarium authoritati, contra inſcitiã importunã & temeritatem, locus non relinqnatur: ſi leuis aliqua per exoletos characteres divinatio plus valebit, quàm conſtans & incorrupta tabularum vox: profecto nullum deincèps antiquorum teſtimonijs pondus accedet, nihil erit quare a veritate potiùs quàm a rumoribus ſtare velimus. Scio non eſſe acritér pro vmbrà nobilitatis litigandum, neq; homines humiliores in alienum eiuſdem nominis genus infundendos; & Senecã bene momentẽ audio, Non facit nobilem atriũ plenũ imaginibus, Nemo in noſtrã gloriã vixit: nec quod ante nos fuit, noſtrũ eſt. Sed quę tamẽ invidia eſt, & hanc ſi habeas velle negligere? et vt alienis titulis libenter abſtineas, proprijs non gaudere? Tam eſt in vitio qui infra ſortem ſuam ipſe ſe demittit, quàm qui alienã

Iuven. oct. Satyr.

Inſtitut. de pub. iudic.

Sen. epiſt. 44.

ambit. Vtrumq; enim vel abiecti animi vel nimis exaggerati est argumentū. Atq; ego interim dū ista pro certis & cōpertis sic definio, sentio equidē mihi molestam sciolorū turbā ex parte aliâ minimè defuturā, qui non sine indignatione multâ erroris aut saltèm incuriæ me insimulare non verebuntur, ac si veritatis lęsę reus forē qui alienū huic familiæ nomen temerè adscripsissē, aut famā tàm cōmunibus pœnè omniū calculis cōprobatā serò mutandā affirmauissē. Quid enim? nonnè passim ab ipso collegio condito, omniū literis & linguis Wainfleti nomen sęper increbuit? In concionibus, in orationibus, in colloquijs, in statutis, in fenestris, nomen Wainfleti non audiuimus, non vidimus, non celebrauimus? Nonnè ille hoc nomine sępiternā sibi apud posteros laudē & gloriā propagauit? Quid igitur sibi vult tàm repentina noui nominis cudendi ratio? Æquum est quic quid omnes colunt vnū putari. Centores scilicèt isti rigidi & acuti satis pro imperio sic me alloquentur. Quorum ego tàm intolerabilē in male iudicando arrogantiā dicā an insciti ā, vt cōprimere maximè velim aut debeā, ita hercle nunquā possim: dabo tamen quantùm in me est operæ ne quid Pattenicū nomen capiat detrimenti, vtq; suis potiùs quàm acquisitis aliundè titulis glorietur

Symmach. 54. epist. lib. 10.

tur. Atq; vt non minùs liberaliter quàm candidè ſecũ actũ putent, qui in diverſã ſententiã præcipites feruntur, adijciã aliquid in ipſorũ gratiã, quô magis apud vulgus hominum opinionẽ ſuã venditent. Vidi ego inter monumenta quædã Etonæ diligentèr aſſervata, Locationum (quas vocant) formulas Waynfleti nomine inſignitas, quarum inſpiciendi copiam mihi fecit ornatiſsimus Etonenſis Collegij præfectus Henricns Savillus. In monument. Eton.

Legi apud Lelandum, *Venfluctum Simenorum Epiſcopum*, non ſemel in comẽtarijs vſurpatũ. Henricus Sextus Rex (vt cũ Lelando dicam) longè pientior quàm imperio fortunatior, vbi ſic eum Priori cæteroq; monachorũ cœtui per literas cõmẽdaſſet, vt maiori ſtudio aut animi ſollicitudine non poſſet ampliùs, *VVaynfletum* bis appellat. Hoc nomen in fronte præferunt eiuſdẽ Prioris & conventus ad Regem & Pontificem reſcripta: Regeſtum Collegij Etonenſis ſic illum nuncupat: ſic enim habent verba. *Diſcretiſsimus vir & providiſsimus vvillielmus vvaynflete*. Deniq; hoc nomine Gulielmo Vyrceſtero, qui ipſum libellulo quodã de Sacramentis dedicationis donavit eodemq; ſæculo vixit, Polydoro Vergilio hiſtorię Anglicanæ libro vigeſimo tertio, Matheo Parkero (ſeu quiſquis ille fuit, qui vitã Archie-

Cõment. in Cygn. Can

Leland. in comment. Cyg. Can.

In Archiuis Eccl: Vinton.

Regiſt Eccliæ: Vntõ.

Regiſt. Eton. Coll.

Bibl. Magd. Col.

Polyd. Virg lib. 23.

In vita Io. Staffond.

chiepiſcoporũ Cantuarienſium nobis deſcripſit) Iohanni Foxo eiuſdem Collegij alumno, Nicholao Harpſteldio, ſibi deniq; ipſi, de cuius fide ſacrilegij inſtar eſt dubitare, hoc (inquam) Waynfleti nomine notus ſemper & deſcriptus fuit. Accedit huc etiam aliud nõ leve incõmodum; nam quo minùs ipſũ Pattenicâ gente oriundum putemus, vel maximè faciunt diverſarũ familiarũ notæ, clypeorũ inſignia, in quibus præter quadratas illas albi atriq; areolas (quæ propria ſunt Pattenorũ ſymbola) Waynfletus ſupremã ſcuti regionẽ trijũ liliorũ floribus diſtinxit, id quod feciſſe proculdubiò vir prudens nunquã cogitaſſet, ſi violatas ob eã rẽ maiorũ ſuorum imagines vel leviſſimè credidiſſet. Nã quid (quæſo) opus fuiſſet antiquę nobilitatis ſchemata propter novam aliquã fortunæ acceſsionem mutare, aut ab ijs in tantillâ præſertim rẽ differre voluiſſe, qui ſplendoris dignitatiſq; tuæ authores extiterunt? Ego contrà vt pro me proq; Fundatore meo quam breviſsimè reſpondeam, poëticum illud vſurpare ſoleo:

In actis & monument Eccleſiaſt luſt. ſect 15.

Et ſpecialibus.

——Pudet hæc cognomina nobis
Et fingi potuiſſe, & non potuiſſe refelli.

Tollẽdus eſt enimè medio iſte difficultatis obex, qui omnem hactenus ad veritatẽm præcluſit aditum.

tum. Vtq; quod in vltimo loco propositum est primùm amoliamur, illud ego frequēter vsu venisse inter legendum comperi, quod vt quisq; novâ aliquâ dignitate, aut rebus secundioribus auctus esset, ille si sacræ militiæ nomen suum dedisset, tùm adijcere aliquā clypeo suo quasi tesseram solebat, quâ faciliùs à cæteris eiusdem stirpis agnatis, dignosci potuisset. Non opus est longè repetitis exemplis. Nam Iohannes Staffordius nobilissimi Comitis filius (vt summū Antistitem facilè agnoscas) insignijs suis tiaram apposuit, quamvis illis maioribus prognatus foret, qui bina tigna, mutuo sibi invicem contactu inclinata gestitabant. Et Gulielmus Courtneius vt Archiepiscopi honorem representaret, scutum gentilicium tribus infulis episcopalibus illustravit. Super quâ re vbi ego aliquandò Gulielmum Camdenum virum (vt cœtera taceam) totius antiquitatis interpretem consultissimum interrogassem, vltrò sententiæ meæ patronus esse mihi recusabat. Quod quùm præter morē illorū temporū & exempla maiorū factū non videtur, tùm ex optimis etiā rationibus profectum esse minimè dubitandum. Mea siquidē opinio semper fuit, atq; adeò nunc est; hoc modo profiteri eum voluisse mirum Principis favorem, cui scilicèt vni regum omnium

Parkerus in vit: Archiepisc. Cant.

Parkerus in vit: Archiep. Cant

D. Adeg. Corneliam de Falls.

nium plurimùm debebat. Senſerat quippe ille Henricum ſextum ſibi perbenignum patronum, Collegiumq; ab eo Etonæ poſitum matrem indulgentiſsimam. Quocircà vbi ad ampliorem fortunę locum evectus eſſet, ſaltem ſi non paribus officijs, gratum tamen & memorem ſe comprobavit. Hanc itaq; ob cauſam lilijs ſcutum ſuum depinxit, quæ ſunt Etonenſis gymnaſij perpetua Emblemata; illis nimirum artibus vſus, vt Pattenica gente pariter atq; Etonenſi, natum ſe confirmaret. A parentibus accepit huius vitæ vſuram, à Collegio decus & dignitatem: vtriq; pro eo ac debuit reſpondendũ fuit; geſsit idcircò in eodem clypeo vtriuſq; inſignia, Rhombos cũ Lilijs. Sed modeſtiam ſimul & prudentiam vide; gymnaſij inſignia cenſuit anteponenda ſuis. Quę ſi vera ſunt, tùm argumentationis inſtitutæ hæc eſt futura clauſula. Omnia iſta honoris generiſq; ornamẽta iure ſemper optimo ad Pattenos ſpectaſſe, Gulielmum noſtrum qui Pattenorum inſignijs vſus eſt, vel pro admiſsi qualitate lege Corneliâ puniendũ, vel eo nomine donandum fuiſſe. Venio nunc ad illũ nodum ſolvendum qui primo in loco proponebatur. Cui quidem explicando non opus eſt vel gladio vel bipenni, ità palàm ſe produnt omnia. Illud enim affirmare ſex-

D Ad leg. Corneliam de Falſis.

cen-

centis pœnè exemplis possum, condita plerunq; atq; imposita fuisse pro vulgi arbitrio hominibus cognomina. Simon Sudburius paterno nomine Tiboldus est dictus: Cæterùm ex oppido Sudovolgorũ vndè prodijt, Sudburius passim audiebat. Mons acutus nomen loci apud Belgas Anglicanos celebris, at indè nobilissima Viccomitũ de Monte acuto familia (nõ sine insigni honoris prefatione etiã atq; etiã à me nominãda) originẽ simul cũ appellatione deduxit. Notius est q̃ vt nescire quisquã possit, pientissimi prẽsulis ad verũ decus & immortalitatẽ nati Gulielmi Wiccami, à loco originis inditũ cognomẽtũ. Infinitus sim si singula persequar. Testis in rem presentẽ omni exceptione maior Thomas Fanshaus aduocetur, is est qui vellabantẽ hanc sententiã ex fide antiquæ cuiusdã syngraphæ queat sustentare. Sed ne vlterior fiat agnominis controversia, sobrini sui causã obsignatis tabulis defẽdit Iuliana Churchstii ia, quæ cum fundũ alienare, iure agnationis (vt asseruit) ad se spectantẽ voluisset, & legibus cautum sit, quoties de genere gentcuè quæstio oboriatur, ei qui dicit probandi onus incũbere, rem vniuersã sic deducit. *Sciant præsentes & futuri. quod ego Iuliana Churchstilia vidua nuper vxor Rich: Churchstile defuncti, consanguinea & hæres Mri. Wilmi de*

Parker in vita Sim. Sudburij.

Cambdenus in sua Britannia.

D. Martin. in vita Wiccami.

Thomas Fanshaus.

VVainflete nupér VVinton Episcopi: videlicèt, vnica filia & hæres Roberti Putten fratris & hæredis Richardi Pattē (alias dicti Barbour) de VVaynflete, patris predicti vVillielmide vVainflete nuper Epi[illegible]pi, in pura viduatate mea &c. Quin tu igitur negatis mihi, quisquis es, hanc quasi fatalem optimis quibusq; atq; eminentibus viris familiæ mutationem eiusmodi fuisse vt in Fundatorē nostrū nō conueniret? Richardus Pattenus huius nostri pater cum eo in loco natus esset, occasionē novi nominis primus invexit, ex quô cæteri Waynfleti vocarentur; sed nec ille simpliciter VVaynfletus dicebatur, sed Waynfleto oriundus. Nā cū multę essent tàm generosæ stirpis propagines, nisi vna ab alia cōmode discerneretur, ingens profectò eveniret nominū confusio. Quamobrē Fundator iste noster paternarū virtutū æmulus & agnominis fuit, & vici titulū dari sibi magìs præoptauit quàm familię. P. Scipioni (vt est apud Liuiū) a devictâ Africâ cognomen Africano fuit: nostro huic ab instauratâ perpolitâq; Waynfleto, multò mea quidē sententia aptiùs Waynfleti ἐπώνυμον accomodatur. Quippe omnis oppidi splendor (vti ego accepi) in schola publicâ est, quā ibi loci in altricis gratiā benignissimus alumnus erigendam curaverat. Hinc nomē patri repertū, simulq; nata-

E Regiſtro Collegij.

Genealog. Fundat.

talibus debitũ, deincèps nunquã ſibi diſsimulandũ ſtatuit. Hincq; adeo latè ſerpſit, quę etiã hodiè intimis nonnullorum fibris graſſatur opinio, grandẽ Fundatori illatã iniuriam aſſerentiũ, ſi quiſquã vero potiùs quam alieno nomine, inſigniendũ putaverit. Illi interim vel ad ravim reclamitent, mihi vt videtur ſuſcepta cauſa peragenda ſic fuit. Hæc igitur vitæ primordia Gulielmus ſortitus, poſtquã ijs literis quibus ad humanitatẽ pueritia informari ſolet, imbutus eſſet, opportunã Academiã ſtudijs ſuis obſequendo, Oxonium ratus, eò ſe contulit. In Collegio ipſo quærendò, ſedulitate pluſquàm ambitioſa (ſit venia verbo) vſus ſum, Acta diligentèr excuſſi, hiſtorias veteres, recentiores indagaui, famam conſului, nihil deniq; non tentavi, quô fugitivam ejus rei memoriam ad me retraherem. Raphael Hollinſhedus dùm a cõmuni hominũ opinione longius diſcedit in Mertonenſi Collegio narrat ipſũ prima ſtudiorũ ſtipendia feciſſe. Thomas Nelus, Nicolaus Harpsfeldius, vnũ é *VViccamenſi Lycæo* contendunt fuiſſe, quibus præter conſentientem multitudinis vocem, adſtipulari videtur *Thomas Chaundlerus*, qui eodem ſimul tẽpore ipſe vixit, & librũ de *VViccami* vitâ, & rebus geſtis, ſane perelegantem conſcripſit. Huc accedit eti-

am depicta in ſolio ſedentis *Wickami* imago, dextrũ ſiniſtrumq; latus claudentibus hinc Cantuariæ Archiepiſcopo *Chicheleio*, illinc *Gulielmo Wintoniæ præſule*, quaſiq; honorẽ tanto Mecœnati exhibentibus; id quod de alio prẽterquàm, de *Gulielmo Waynfleto* dictũ verè affirmare nemo poteſt. Neq; enim illis tẽporibus prẽter *Gulielmũ* hunc, ſedem epiſcopalem quiſquam occupabat. Nam quod in extremo loco firmamẽtũ huic opinioni eſſe poteſt maximũ, nimirum, *vt vnus vel duo de ſocijs ipſius Collegij aut de illis qui aliquandò fuerunt ipſius Collegij ſocij & ex cauſis licitis & honeſtis inde receſſerunt, aut vnus vel duo de Collegio Beatæ Mariæ virginis Winton in Oxonia, vel de hijs qui quondam fuerunt ſocij ipſius Collegij & ex cauſis receſſerunt honeſtis*, ad gubernacula reip. Magdalenenſis, depoſcerentur, nõ poteſt eſſe nõ veteris in illis ędibus hoſpitij vitæq; anteactæ argumentũ, Quod

Gratos blandæ officio nutricis alumnos
Eſſe iubet longumq; piâ mercede laborem
Penſat, & emeritis cumulat compendia curis.

Ego certè ab hac ſententia ſive planè cognitâ & perſpectâ, ſiue á majoribus quaſi per manus traditâ, propter ſummam Collegij celebritatem & hominũ, nõ libentèr recedo. Neq; vt Atticũ Lyſiã, quaſi Liciniâ & Mutia lege, Timæus Syracuſanum eſſe vendicat, ego eum cultiſsimæ Socie-

Chaundel. in vit. Wic.

E Statut col magd.

Ang. Polit.

tatis iure priuatũ, in aliud Collegiũ redactũ cupio. Quinimò plurimùm ad famã eruditionis arbitror pertinere, quis tandem vel ſorte oblatus, vel conſilio quæſitus inſtitutionis locus illi contigerit (adeo eſt illud verum quod de Henrico Chicheleio ad pietatem & ſtudia literarum recreanda diuinitùs nobis conceſſo, ibidẽq; educato, vſurpatur, *ſæpe docet fructus de quâ fuit arbore ductus*) quem noſter tamen virtute ſuâ illuſtriorẽ (ſi fas ſit dicere) reddidit quã accepit. Quamobrẽ ex tantæ fundationis pullulans radice (verba ſunt *Chaundleri*) *floreſcens quaſi virgula, ope & adiutorio Thomæ Bekingtonij beneficentiſſimi domini & Vellenſis Eccleſiæ præſulis lectiſſimi, fermè in cedrum crevit magnam, quaſiq; lignum plantatum ſecùs decurſus aquarum, vberrimos fructus protulit.* Nam vt validiorem eius ætatem præteream quæ excellentiſsimis ornamentis decorata in ſupremo authoritatis faſtigio collocata fulſit: Adoleſcentis cura in bonis literis perſequendis prorſus occupata luculentum præſentis ævi mortalibus exhibuit ſpecimen, quò tanta indoles (vbi ſemel maturuiſſet) foret perrectura. Ingenium fœlix, vigil animus, ſtudium pertinax, crebra cõtentio, ecquid aliud prædicare poſſunt quam inſigne aliquod & egregium deinceps ſecuturum? Invi-

Chaundel. in vit. Wic.

Chandl. in vita Wice.

Poſt adept: Præſulat. & Cancellar.

cta corporis vis quæ non aliunde magis quam per labores crevit, ingens ingenij aviditas quæ expleri non potuit, frequens concertatio quæ nũquam nisi victorẽ dimisit, spem certè nunquam mentiuntur huiusmodi præsagia. *Doctrina sed vim promovet insitam — Rectiq; cultus pectora roborant*; inquit poëta. Quamobrem ad eas quas naturæ beneficio dotes acceperat, fœlix pro illius temporis infortunio, accessit institutio. Nam humanitatis & eloquentiæ quidem studia ita ardenti animo excoluit, vt in illis longè supra vulgi consuetudinem excellere, peculiarem illi laudẽ adscriberem, si Iohannes frater illius in huius quoq; participationem non esset admittendus. Cuius cum præclaræ aliquot ab ipso habitæ orationes recensentur, faciunt propemodum vt existimem, gentis potius singularem illius, & non vnius hominis fuisse prærogativam. Iam in philosophiâ quantùm operæ industriæq; posuerit, quantoq; illã amore cõplexus est, eximia quadã illius in professoribus alendis mercede propositâ satis declaratur. Neq; tamen cũ humanioribus studijs, aut cũ philosophiâ ità consuetudinẽ habuit, quasi cum illis ætatem omnem traducturus foret, quemadmodum (vt est in fabulis) procos Penelopes factitasse legimus, qui vbi ad dominã affe-

Horat. 4. lib. Od.

Balæus in lib. de scriptor. Britt.

Plutarch. περὶ παιδ. ἀγωγ.

affectarent viam ejuſq; potiundę ſpe excluderentur, cœperũt pediſſequas & ancillas eius perditè amare. Eorum quippe familiaritate tantiſper vſus eſt, donec ingenium probè iam ſubactũ cœleſti prudentiæ vacare liberiùs potuiſſet. Cui ille ſtudio dum totum quod ſupererat vitæ ſuæ conſecrare deſtinaſſet, ratus nimirum id quod eſt, nullâ in re aliâ ſe gratiorem Deo operam, aut humano generi vtiliorem locare potuiſſe, ad *Scholæ VViccamicæ* præfecturam, tùm fortè propter *Thomæ Alwini* diſceſsum vacuam, poſtulatur. Ad hoc munus ſubeundũ quum iudicium graviſsimorũ de ſe virorum non plurimi facere non potuiſset, vtpotè qui niſi moribus atq; eruditione ſpectatũ ſatis admittunt neminem: tùm nullâ aliâ re magis impulſum reor, quàm promptâ atq; expoſitâ benè merendi voluntate. Prægeſtiebat ſcilicet illius animus, vt cunq; tenui fortaſsis in re, luculentum aliquod magnificentiæ ſuæ documentũ hominibus oſtendere; quũq; facultates non admodum ſuppeterent, ſubſidio ſibi diligentiam & laborem comparare, quibus prodeſſe quamplurimis poſſet. Certè extremâ lineâ benefacere haud nihil eſt; & ſi rectè interpretari volumus, haud quaquam video, quare vltima beneficentiæ pars ſit teneriores puerorum animos bonis præcep-

Willeus Epigram. Parker: Harpsfield.

Terent. in Eunuch.

tis informare, ineuntis ætatis inſcitiã ſenili prudentia regere & conſtituere, ferocientes à licentia deterrere, diſciplinæ ſeveritate diſcipulorum mores adſtringere, talemq; erga pupillos affectũ induere perindè ac ſi parentum vicibus ipſe defungeretur, deniq; ita ſe gerere quaſi ipſe vitia nec habeat nec ferre poſſet. *Henricus Beufortius*, (quis neſcit?) in *Henrico principe* edocendo, quot ille ſimul quaſi per compendium informavit. *Rogerus Aſchamus* dum *Elizabetham* ſereniſsimã Reginam ad eas artes adduxiſset, quarum vitæ par vſus & poſſeſsio eſt, vniverſam propè Angliam ſingulari beneficio complexus mihi videtur. Cęterùm ille, vbi per annos duodecim, hanc docendi provinciam ſic adminiſtraſset, vt neq; bonus aut eruditus quiſquam eius operam aut fidem improbaret, ab *Henrico ſexto* rege longè pientiſſimo, ad ſcholæ *Etonenſis* moderationem accerſitus eſt. Vtq; nova ſurgentis Collegij fũdamenta fœlicioribus auſpicijs ponerentur. 35. diſcipulos Wiccamicos, ſocioſq; ejuſdem Collegij quinq; ſimul adſcivit. Ita cũ recenti puerorũ examine in hoc alueariũ traductus, locũ veriùs mutavit quã vitæ inſtitutum. Nã qui tranſacto quaſi duodecim annorũ curriculo, multã iam ſalutẽ operoſo docendi muneri dicere debuiſſet, non tàm ſtudio-

Parker: in vita Stafford. & Harpsf.

D. Martin in vit. Wic.

E Regiſt. Coll. Winc.

diorum vsum & consuetudinẽ intermitti sensit q̃ augeri. Hic itaq; rursus œconomia scholæ instituenda, optimis confestim exemplis pueritia imbuenda, docendi dedocendiq; geminatum onus perferendũ, condendæ leges magis vt pueri quæ honesta sunt facere incendantur, quã vbi non fecerint puniantur; danda cũ primis opera, vt amplissimæ recentis gymnasij dignitati, parentũ votis, iuvenũ indoli, patriæ desiderio, conceptæq; de tã illustri præceptore opinioni, cumulatè satisfiat. Id verò ille (eximius scilicet ac perfectus magister, cuiusq; domus cunctę Angliæ quasi ludus quidã patuit, atq; docendi officina) quàm sedulò præstitit, copiosa quidẽ pro illius sæculi fato eruditorũ hominum seges ab eo sata & culta, ex vtriusq; Collegij agro, magno cum Christiani nominis Reipub: q; bono pullulantium, apertè testatur. Summa interim & prima regendi Collegij authoritas penes *Iohannem Stamberium* fratrem (vt scribit *Balæus*) Carmelitanũ fuit, cui antè alios omnes propter vitæ inculpatæ literarumq; celebritatẽ rex sic indulserat, vt primum ad *Etonæ* gubernacula admotum, deindè à conscientiæ colloquijs factũ, postea ad *Nordovicensis* Ecclesię præsulatum promovendum curaverit. Sed ille vbi propter *Gulielmi Poli Sudovolgarum* ducis, hominis.

Nic Harpsfield sect 15 hist. Eccle.

Balæus in script. Brit.

nis(vt *Lelãdi* verbo vtar) inuidioſiſsimi potentiã, indè eſſet deturbatus; prouinciæ *Bangorenſis* pedo donatus eſt. Verùm de hoc, ſuo loco vberior pro re nata, dabitur dicendi occaſio. *Stamberio* ſucceſſit *Henricus Seauerus Collegij Mertonenſis* Cuſtos, huic *Guliel mus* noſter, qui propter egregiam & fructuoſam operam in pube inſtituenda collocatã, ſũmus Collegij moderator a Rege eſt deſignatus. Ab eo confeſtim tempore, maximis dignitatis, fortunæq; præſidijs ſic abundare cępit vt paratiorem certè ab ijs rebus diceres neminem, in quibus fęlicitas ſita eſt. *Henricus* quippe Princeps otij & ſolitudinis cupientiſsimus, totius imperij curam alijs demandabat: Ipſe interim vbi a negotijs feriari per tempus licebat, totũ ſe ſtudijs pietatis conſecrabat: nactuſq; tàm fidelem, atq; ſuis moribus obſequentẽ *Achatem*, ad ſacra primum, deinde in cõſiliũ adhibuit. O quàm rara eſt hæc fælicitas, & verò tua (*Henrice*:) quæ haud ſcio an vnquã maiorũ cuiquã acciderit, vt vnũ haberes virũ cui omnia cõſilia tutò poſſes cõcredere, neq; de illius minus quàm de tua fide certus eſſe. Alebantur ea tẽpeſtate magnâ animorũ contentione inter principes nobilitatis, partiũ ſtudia, *Humfredũ Gloceſtriæ* ducẽ & *Edmundum Polum Sudouolgarum Marchionem*: Inimicitiarum caput hoc fuit; mu-

Leland. Comment. in Cyg. Cant.

Ex Arch. Coll. Merton. Harpſf ſect. 35.

Æneas Syl vius: & Hall.

In epiſt. Reg. ad Prior: & Convent. Wint.

Muneribus a *Gallo* captus, ità cum principe egerat *Sudouolcus*, vt permutationis nomine *Gallo* restituendã *Andegauiã* impetraret. *Glocestrensis* haud æquo animo ferẽs, malis proditoris artibus fraterni filij famæ, Reipub: q; bono pessimè consultum, huic incepto solus obstitit, & quod virum fortẽ decebat, honorẽ patriæ salutisuæ præferendũ iudicauit. Hæc prima ingruentiũ malorũ semina fuerunt, hęc prima Imperij *Henriciani* calamitas; quæ, postquã adoleuissẽt, ingentẽ Reipub: *Anglicanæ* cladem pepererunt. Nam *Gallia* quæ iure sanè optimo in Anglorum potestate diu fuit, quasi postliminio reversa libertatẽ sibi asseruit: Studebat rebus nouis *Hibernia*: cum *Scoto* tumultuatũ est, veriùs quam pugnatum. Domi impurus ille *Cadus* funesto ciuium sanguine patriam fædauit: *Richardus Eboraci* dux, omnis moræ impatiens Regiam dignitatem per civiles furores præreptum iuit: Hínc magnę bellorum tempestates commotę, multæ præliandi vices, nobilitati mutuis cædibus *Angli*, aduersis aquilis quasi duodeciés dimicatũ, nonaginta plus minus hominum millia ceciderunt, octoginta familiæ principalis desiderati sunt.

Leland: in Comment. in Cyg. Cant. Hall.

Hall.

Annales Ang.

Annales Ang. Annales. Ang. Cominæus. 7. Cap. l. 1.

Heu, quantũ potuit terræ, pelagiq; parari
Hoc, quem ciuiles hauserunt sanguine dextræ?

Lucanus: 1. bell. Phars.

In hoc ſęculũ varium, ſeditionibus atrox, domeſticis inſidijs infame, crebris fluctuationibus obnoxium, vbi eouſq; periclitata eſt Reipub. ſalus vt quam maiores florentiſsimam reliquiſſent ſatagerent huius ævi mortales planè nullã habere, quùm incidiſſet *Gulielmus* noſter, tùm quo ille cõſilio, quâ fide & innocẽtiâ valuerit, inter reciprocos fortunę ęſtus tãdiù iactatus, ſatis demirari nõ queo. Sub idẽ tẽpus è virâ exceſsit *Hẽricus Beufortius, Epiſcopus VVintoniẽſis*, Cardinaliũ omniũ facile ditiſsimus, cuius prudentiâ atq; opibus ita *Hẽricus* iuvari potuiſſet, vt depulſo quãtivis periculi impendẽtis metu, ſũma animi tranquillitate frueretur. Quãquã eã gravẽ iacturã, quã *Henricus Rex* in eius morte fecerat, ſarcire poſſe viſus eſt *Gulielmus VVaynfletus* qui illi in epiſcopatu ſucceſſit, vti ſcribit *Polydorus*. Et gerebat ille quidẽ Rẽpub. quamdiu vixit optimè; Sed vbi divitijs cumulandis immodicus fuit, excellentem rerum ab illo geſtarum memoriã vitiavit. Cæterùm *Henrico* è vivis ſublato, ſurrogatus eſt *Gulielmus VVaynfletus*, inſignis doctrinâ & pietate vir, (inquit *Matheus Parkerus*,) quem *Nicholaus* quintus dum pro nimiâ illorũ temporũ licentiâ, per proviſionẽ (vt loquuntur) Epiſcopos paſſim cõſtituit, Eccleſiæ *VVintonienſi* præfecerat. Sanè ea demum magna volu-

Polyd. Vir-

Polyd. Vir-

Harpſfield. Arch. Win. Parker.

voluptas eſt, æqualem ac parem meritis gratiam apud eos, qui dignitate eminent, invenire: neq; fraudi propterea eſſe debuit *Gulielmo*, ſi *Nicholai* quinti pontificis optimi beneficio ad hunc honorē evectus fuiſſet. vtpotè cuius ea ſanctimonia fuiſſe perhibetur vt nulli vnquam magiſtratū precio vendiderit, qui ſingulos *Homeri* libros ducentis aureis, latinis verſibus reddendos curaverit, qui doctos coluit, & præmijs ad ſtudia literarum invitavit, vt facile primū vel ſolum honoris locū occuparent: de quo nullo vnquam ſæculo magis compertum eſt illud.

Sabellicus. Aſcenſius in epiſt. Polit pag. 118

Perottus in præfat. Polyb

Hadrian. Barland.

Sint Mæcænates non deerunt Flacce Marones.

Deniq; cui renunciatum quum eſſet, quoſdā eſſe Romæ qui bonos verſus facerent, negavit bonos eſſe, cur enim ad me (inquit) nō veniunt, qui poetis etiā malis pateo. Ab illo (inquā) laudatiſſimo Pontifice ad ſummā authoritatē perductū eſſe, non video quare cuiquam vitio verti debeat. At enim effrenatæ huic in epiſcopatibus diſponendis licentiæ aſſenſum non præbuiſſe, non ſimulatæ (inquiunt) in Regem obſervantiæ argumentū fuiſſet. Nam quid ſibi volunt tam abſolutæ rerū alienarum largitiones? tantumnè cuiquam hominum vt liceret impunè mearum facultatum domino eſſe, & pro arbitrio ſuo hos creare, illos ad

Hermol. Bar. in epi. ad Alex. 6.

præſulatuũ dignitates tranſferre poſſe, concedi? Prævideranr hoc malum non procul abfuturum illuſtriſſimi Reges noſtri, qui quum intelligerent nihil eſſe tam ſanctum in civitate, quod non corrumpat audacia, graviſsimis ſanctionibus nos ab huiuſmodi maleficijs deterruerunt, quæ apertè vetant ne quiſquam per proviſionem (vt loquuntur) Pontificiam cuiuſquam dignitatis ambitæ ſentiat beneficiũ. Verùm toto huius Archiepiſcopi tempore, Papa (inquit *Parkerus*) proviſione adhuc epiſcopos ſtatuit, inter hos inſignem doctrinâ & pietate virum *VVillielmũ VVaynflet*. Sed non gravabuntur Reverendiſsimi *Parkeri* manes (vt ſpero) ſi ego pro illo veritatis ſtudio impulſus, cuius ipſe amore ſi nunc viueret, in ſeipſum excitaretur, in medium quædam proferre non dubitauerim, in quibus incorrupta fide dignorum exemplarium authoritas, (quibus ego vt debeo plurimum tribuere ſoleo) ab illius opinione coëgit me diſſentire. Illud autem eſt huinſmodi: *Gulielmum* noſtrum, tametſi pro illius ſeculi conſuetudine, & virorum illuſtrium authoritate gaudere talibus priuilegijs potuiſſet, vt omninò fortaſſis ab illis non abſtinuerit, ita melioribus rationibus ad ſuæ dignitatis faſtigium perveniſſe; nam & *Henrici* Regis candidatus fuit,

25. Edoard. pri. 25. Edoard. tertij.

Parker. in vit. Io. Stafford.

Parker. in vit Epiſc. Cant.

it, & communibus *Cleri Wintonienſis* ſuffragijs, factus eſt Epiſcopus. Id quarè tàm conſtanter affirmem, nunc ſubijciam. Supremum iam diem clauſerat *Henricus Beufortius* Epiſcopus *Wintonienſis*, anno ſalutis inſtauratæ. 1447. Aprilíſq; (quod ſatis conſtat) vndecimo: ibi Rex, tametſi quod *Henricus* primus ab Anſelmi obitu feciſſe narratur, itidem *Henricus* ſextus facere potuiſſet, plenum quinquennium expectare vt eiuſmodi tandem epiſcopum conſtitueret *qui vel æquis paſſibus virtutum Anteceſſores ſuos conſequeretur vel emularetur protinus*: reiecto tamen huiuſmodi fuco, multoq; antè exploratâ *Waynfleti* præſtantiâ, continuò & eodem die quô nuncium accepiſſet, Eccleſiæ Wintonienſi veniam alterum Epiſcopum eligendi concedit, ſimulq; obnixè rogat (quamvis ſua luce conſpicui precarijs teſtimonijs non iuvantur) maximam in comitijs ſuis *Gulielmi Waynfleti* rationem haberent. Epiſtolæ forma ſic ſe habet.

Literæ Regis ad Prior. Wint.

De geſtis Pontif. Angl. lib. 1. Malmesburienſis.

Symmach. li. epi tertio Ex Arch. Wint.

LETTERS SENT BY THE KING TO CHVSE WILLIam Waynflete Prouoſt of our Lady Colledge of Eton, Biſhoppe of Winchester.

TRuſtie and well beloued in God, we greete you well. Letting you weete that it is come to our knowledge, to our greate heavines, ne weare Goddis wil, how that our late Cardinall of England and Biſhoppe of Wincheſter is paſt out of this vncertained life. And howbeit that yee ought not to proceede vnto the election of a new paſtor and fader for the Chirch of Wincheſter aforeſaide without our licence firſt had in that party, yet natheles we as well for the great loue and affection that we beare vnto the ſaide Chirch, as for other great cauſes moving vs, wolling in no wiſe the ſaide Chirch to ſtand eny while viduate, licence you to proceede vnto the election of a newe Paſtor there. And pray you hartely, that in all the haſt that you goodly may, yee woll ſo doe. Hauing by one aſſent our right truſtie & welbeloued Clarke and Councellour Maſter William Waynflete, Provoſt of our Colledge Royal of our Lady of Eton at the reverence of vs and contemplation of this our writing, on your ſaid election to be Buſhoppe of your ſaide Chirch before all other eſpecially recommended, whome as you knowe well, wee haue in the moſt tender favour of our good grace. Wherin you ſhall not onely provide your ſaid Chirch of right a notable Clarke and a ſubſtantiall perſon to Goddis pleſir, and to the worſhipp & wele of the ſame as we truſt, but alſo doe vnto vs right ſingular pleſir, and cauſe vs to haue both you and the ſaide Chirch in the more ſpeciall favour of our good grace in time to come. Geven vnder our ſignet at our Caſtle of Wyndſore, the xi. daie of Avrill.

Cæterum Eccleſia Wintonienſis tanti patris orbitate perculſa, haud diu negotium differendũ rata, literas ad Regem ſtatim ablegavit; quibus ip-

ipſum ſuper *Henrici Cardinalis* morte certiorẽ fecit (tàm ſubitæ feſtinationis parùm vt videtur conſcia) poteſtatem ſibi novi præſulis ſurrogandi dandam hiſce verbis humillimè deprecata.

LITERA MISSA DOMINO REGI pro licentia obtinenda ad Epiſcopum eligendum.

Ex Archiv. Wint. Eccl.

EXcellentiſſimo in Chriſto principi, & Chriſtianiſſimo Regi noſtro Domino Henrico, Dei *gratiâ Regi Angliæ & Franciæ, et domino Hiberniæ, nos veſtri humiles & devoti oratores continui, Prior* Eccleſiæ *veſtræ Cathedralis VVinton & eiuſdem loci Capitulum, ſalutem in eo cui omnes Reges famulantur, & per quem principes proximè dominantur, Veſtræ regiæ Maieſtati cũ ea quâ decet reverẽtiâ, tenore præſentium intimamus, quòd recolendæ memoriæ Dominus Henricus Beuford vltimus* Epiſcopus *noſter, die Martis, vndecimo Aprilis iam inſtantis ad vitæ ſuæ terminum (quod dolẽtes referimus) pervenit (veruntamen fæliciter vt ſperamus;) ne igitur ſedes* Epiſcopalis *antedicta, diutino paſtorũ ſolatio deſtituta, ſuæ vacationis detrimẽta deploret, aut iacturam in ſpiritualibus ſeu temporalibus patiatur, ad veſtræ celſitudinis Regiæ præſentiam vnanimi noſtro conſenſu & aſſenſu, nos fratres* Robertum Puriton *Subpriorẽ*, ac Richardum Marlebergh *Hordarium, confratres & commonachos noſtros mittimus per præſentes dictæ veſtræ excellentiæ humiliùs, quo poſſumus, ſupplicãtes, quatenus, vt ad liberã futuri* Epiſcopi *& paſtoris* Eccleſiæ *veſtræ memoratæ electionem procedere valeamus, licẽtiam gratioſè concedere dignetur veſtræ regalis gratiæ magnitudo;*

quam

quam ad ſui laudem & honorem, ad inimicorum colla ſubiuganda, atq; ad populi ſui meritorium regimen fœlici ſimè regat & gubernet clementia Saluatoris per tempora duratura. Datum ſub ſigillo noſtro communi in domo noſtra Capitulari 12. die dicti menſis Aprilis. Anno Domini 1447.

Rex vbi votum Eccleſię intellexiſſet, haud diù cunctatus (illorũ quippè precibus ad id incitatus quod vltrò ſponte ſua facturus eſſet) peramãter in gratiam Fundatoris noſtri ſic reſcripſit.

A LETTER SENT BY THE King to proceede to Election the *Saturday following.*

Ex Arch. Wint.

TRuſty and welbeloued in God we greete you wel, and doubt not but that you keepe well in remembrance, howe we vpon knowledge that wee haue of the deceaſe of our Uncle, late your paſtour and gouernour, wrote vnto you our moſt ſpeciall letters for the recommendation of our right truſtie and welbeloued Clarke Maſter Willia Waynflete Prouoſt of our Colledge Royall of our Lady of Eton, in your next election to bee made for your Biſhoppe. Deſiring you furthermore in our ſaid letters in aſmoch as we would not the Cathedrall Church of Wincheſter ſhould any while ſtand viduate, that you would proceede to election in all godly haſt, and foraſmuch as we deſire in the moſt effectuous wiſe that wee can, that ye ſhall proceede to your ſaide election on Saturday next comming, for divers right great cauſes eſpecially moving vs, we pray you to diſpoſe you thereunto, not abiding vppon any letters vnder our great ſeale. For we haue in ſuch wiſe ordeined that yee ſhall not neede them at that time, but haue them in goodly haſt after, bearing date before. And as touching a Doctor neceſſarie in your ſaid election wee haue writen to Maſter Stephen Wilton to aſsiſt you. Wherefore we deſire and pray you in as harty wiſe as we

we can that all excusations laide a part, you proceede to your seide election on Saturday, hauing recommended in most speciall wise our seyde Clerke Master William Waynflete before all other. And furthermore that yee giue full feith and credence vnto the bearer of thees in that that he shall sey vnto you in our behalfe; and that yee faile not hereof as yee desire vs to be enclined to shew vnto you the fauour of our good grace in time to come. Yeuen vnder our signet at our Castle of Windsore the xiii. day of Aprill.

Cognitâ principis voluntate, frequentes ad electionem statodie conueniunt, prompti alacresq; & pro interpositâ Regis authoritate, *Gulielmum* salutant episcopũ, quod vt ratum fixumq; habeatur his literis deposcunt seriò.

Litera procuratoria missa Regi Henrico sexto ad confirmandam electionem factam de Gulielmo VVaynflete episcopo VVinton. Ex Arch. Wint.

EXcellentissimo & Christianissimo in Christo Principi & Domino nostro Henrico, dei gratia illustrissimo Regi Angliæ & Franciæ, ac domino Hiberniæ, vestri humillimi & in Christo deuotissimi oratores Willielmus Aulton *Ecclesiæ vestræ Cathedralis VVintõ Prior indignus, ac eiusdem Ecclesiæ vestræ capitulum, orationum suffragia, & in eo prosperari per quem Reges regnant & Principes dominãtur. Sublimitati vestræ regiæ presẽtibus literis humilitèr intimamus, quod vacãte nuperr Ecclesiâ prælibatâ per mortem naturalem celebris & recolendæ memoriæ domini* Henrici *miseratione diuina titulo Sancti Eusebij sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ presbyteri Cardinalis Angliæ, dictæ ff. Ecclesiæ vestræ vltimi & immediati (cui deus parcat)* Win-

ton episcopi, ac obtenta ex vestrâ regiâ clemẽtiâ, alium nobis & Ecclesiæ vestræ in Episcopum & pastorem licentia eligendi: Nos venerabilis & insignis prudentiæ virum magistrum Willielmum Wainflete sacrosanctæ Theologiæ Bachalaureum, serenitatis vestræ consiliarium, virum vtiq; providum, & in agibilibus discretum deo devotum in spiritualibus & temporalibus plurimum circumspectum, ac nobis & Ecclesiæ vestræ necessarium, vobisq; & regnis vestris (vt firmitèr credimus) vtilem & fidelem, vnanimitèr & concorditèr spiritus sancti (vt speramus) gratiâ insperati, in ipsius ecclesiæ vestræ & nostrum episcopum consensu nostro vnanimi nullo penitus reclamante elegimus, & pastorem. Requisitoq; pluriès per nos postmodum ipsius electi magistri in hâc parte consensu, ipsoq; sæpiùs lachrymabilitèr reclamãte, tandem præfatus electus post deliberationem diutinam, dictæ electioni de se factæ suum consensum adhibuit paritèr et assensum. Ad implorandum igitur humilitèr vestrum consensum Regium electioni, & electo huiusmodi gratiosè per vos concedendum, Fratres Robertum Puryton Subpriorem & Richardum Marlebergh hordarium, commonachos, & confratres dictæ vestræ Ecclesiæ VVinton coniunctim & diuisim, consensu nostro vnanimi destinamus, vestræ Regiæ celsitudini supplicantes humilitèr & deuotè, quatenus dicto electo & Electioni huiusmodi sanctè, ritè, & solemnitèr celebratæ vestrũ Regium consensum fauorabilitèr impertire dignetur vestræ Regiæ Clementia Maiestatis; quem in prosperitate continuâ, ad Ecclesiæ suæ sanctæ, & regnorum vestrorum tutissimum regimen, & munimen, diutissimè fœlicitare dignetur filius virginis gloriosæ. In quorum omnium fidem & testimonium sigillum nostrum commune presentibus apposuimus. Datum in domo nostra Capitulari, quoad consignationem presentium, sub sigillo nostro communi decimo septimo die mensis Aprilis. Anno. 1447.

Satis

Satis iam constare arbitror cuiquàm, modò pertinaciter incredulus non fuerit, quẽadmodũ legitimo suffragiorũ iure, & non imperiosis (vt vocant) diplomatis (quibus sacerdotũ beneficia cõferri alijs solent, in diem mortis eorũ qui ipsis fruuntur) ad Põtificiã dignitatẽ aspiraverit. Cęterùm vt in re satis luculentâ verbis etiam vtar minimè necessarijs, illud quoq; auctarij vice subiungendũ curavi, quod in publicis Ecclesię Wintonienſis tabulis descriptum reperi. Nam peractis comitijs, literas confestim Romã ablegãt, ipsum Põtificẽ vniversæ rei, ità vti gesta est, certiorem faciunt, & quià virũ dignum qui secundus à Cardinale numeretur creaverint, Papam deinde demississimè obsecrant, vt author foret.

Duar. de benef. lib. 5. cap 8.

Ex Arch. Wint.

Sanctissimo ac beatissimo in Christo patri, ac Domino, Domino Nicholao *diuinâ providentiâ sacrosancta Romana ac vniversalis Ecclesia summo Põtifici, Frater* Willielmus Aulton *Prior Ecclesie Cathedralis Sancti* Swithini Winton *& eiusdem Ecclesiæ capitulum & conventus Ordinis Sancti Benedicti, sui humiles ac devoti oratores, obedientiam & omnimodas reverentias & subiectiones ad deuotissima pedum oscula beatorum. Sacris Canonibus &c.* & interiectis nonnullis. *Statim, subitò, & repentè spiritus sancti gratiâ (vt fortitèr credimus) inspirante, nulloq; nostrum penitus discrepante vota nostra direximus in venerabilem virum magistrum* Willielmum Wainflete *sacræ Theologiæ Bachalaureum serenissimi in Christo principis* Henrici *dei gratiâ Regis Angliæ & Franciæ, Consiliarium, ac Prepositũ*

Distinct. 61. cap. Statuimus.

Collegij Regalis beatæ Mariæ de Etonâ, virum vtiq; providũ ac discretum, literarum scientiâ, vitâ, & moribus meritò commendandum, in ordine sacerdotali & ætate legitimâ constitutum, liberum ac legitimum, nec nõ de legitimo matrimonio procreatum, in spiritualibus & temporalibus plurimùm circumspectum, aliis virtutibus insignitum valentem & scientem iura dictæ Ecclesiæ nostræ defendere & tueri) & eum quasi vna voce & vno spiritu nostrum & Ecclesiæ nostræ epũm elegimus & pastorem. Et propter beatissime pater, sanctitatem vestram tam devotè quam humiliter volo vnanimi supplicamus, quatenus electionem eandem sic sanctè, solenniter, concorditer & canonicè celebratam dignetur vestra sanctitas confirmare, ac eidem electo magistro munus consecrationis favorabiliter impertire; vt deo authore nobis & dictæ Ecclesiæ velut pastor idoneus præesse valeat vtiliter & prodesse, nosq; & alij ipsius subditi ob illius regimen possimus cum deo salubriter militare. In quorum omnium &c. Datum in domo nostra Capitulari &c.

Cæterùm Pontifex vbi rẽ omnẽ per nuncios intellexisset simul studio principẽ optimũ demerẽdi, qui Amedeũ Allobrogũ ducem huic Nicholao diu adversantem deposita simultate conciliasset, simul quia quod factum est infectum reddi non potest, ne quidvis impunè sibi licere non putaret dùm pro arbitratu suo cuncta dispẽsare ac distribuere soleat, in hæc verba rescribit. *Nos decernentes per præfatæ Sedis providentiam vtilem & idoneam præsidere personam provisione, &c sexto Id: Maij: Pontificis anno primo:* Sed quid sibi vult (inquis) hoc *provisionis* verbũ? Nonne eo potestatem sibi vendi-

Fabianus.

Ex Arch. Domini Redmanni Regii Cãt.

cat

eat præter meã consecrationem scilicet aliquid indulgendi? Ergonè quoties *prouidentiæ aut prouisiònis* iniecta est mentio, tantã largiendi licẽtiã cõmiscei opus est? Sanè *Guilielmũ Aultonũ* eadẽ voce vsum fuisse, qui nec ausus nec potuit tãm immensam sibi authoritatẽ vnquàm arrogare, non semel obseruaui. Ego inquit (nam obsignatis tabulis agendum est) *Guilielmum Waynflete* in episcopũ & pastorem huius Ecclesiæ eligo, (parum fortassis illud est) ac huic Ecclesiæ *prouideo* de eodem. Neq; id alio fuisse consiliõ factum videtur, nisi vt authoritatem quam iure suo episcopi obtinebãt maximam, perindè ac si à sede *Romanâ* primũ effluxisset, illi acceptã denuo referrent. Quippè ex quô rerũ Ecclesiasticarũ summa potestas penes Archipresules *Cantuarienses* in Angliâ fuit, eos nimirũ vt suos legatos nominabant *Romani* Pontifices, eò nimirũ consilio, vt quæcunq; in administratione suâ alij gessissent, vniversalẽ illã authoritatẽ illis semper acceptã ferrent. Sed vt è diverticulo in viã iterum redeamus: *Fundator* vbi per suffragia cleri renunciatus esset *Episcopus*, regiâq; voluntate confirmatus, dein corã illustri Archiepiscopo *Iohanne Staffordio* in ædibus *Lamehithanis* sacramento fidem obligasset, decimo quinto Kalendas Iulias, iubente eôdem Archiepiscopo,

Ex Arch. Wint.

In prærog. sedis Cant. Parker.

Ex Arch. Redman. Parker in vit. Henri. Deuei.

ſpiritualitatis (vt loquuntur) iura liberãt, & onus adminiſtrandæ tutelæ deponunt *Richardus Epiſcopus Roffenſis*, *Thomas Iohanneſq; Lãghthorn* vtriuſq; iuris conſultiſsimi Bacchalaurei. Tertiò deindè Kalendas Auguſti, ſacris cęremonijs de more inauguratus, fauſtis omnium acclamationibus Epiſcopus Wintonienſis eſt ſalutatus. Et peracta ſic eſt (vt videtis) totius dramatis fabula. Fuere tamen (vt ego aliquando accepi) qui narraciunculã (haud pol illepidã) à cõmuni tamen iudicio valde differẽtẽ, nobis excogitarũt, quã ego in ipſorũ gratiã nunc ſubijciã. Ferunt accitũ ab *Hẽrico* ſexto *Gulielmũ*, tunc fortè vbi collegij Etonenſis præfecturã gerebat, atq; iſtis verbis compellatũ. Magiſter (inquit) *Gulielme* (ſic ſæpe & perfamiliariter princeps ſolebat ipſum alloqui) ſi beneficiũ aliquod ex benignitate mea obtinueris, potin' es ipſum retinere? annuenti *Gulielmo* ſe poſſe & quando ita iuberet rex, factu:um ſedulò, proin refert princeps, volo iubeoq; te eſſe Wintonienſis Eccleſię præſulem. Recenſere in hoc loco neceſſe non habeo, quos ille ſumptus & quam grandes faciebat, dum vniuerſã Archiepiſcopi familiam lautiſsimis epulis excipiebat, *Cappam* (vti vocant) *profeſsionalẽ* Archiepiſcopo donabat, remunerationis benevolentiæq; ergô centum libras

Ex Archiu. Domini. Redman.

Ex Arch. Eton.

In Alb. Regiſt. Cappa ſic dicta quod totum hominem ca-

eidem

eidem dabat, tapeta ſua & veſtes ſolutâ pecuniâ redimebat, magnã quinetiàm pecuniæ vim inter famulos diſtribuebat, quæ tàm copioſa largitas ab alijs ægrè fortaſsis expreſſa, ab illo lubentèr effuſa prolixã inprimis & beneficã naturam ſatis declarat. Sed iſtam rei familiaris iacturã reſarcire poſſe viſa eſt ampliſsimorum prouentuũ ſpes, quos abvberrimo Præſulatu ſtatim colligebat. in eminentiori ſolio ſederint alij, ſetamen in pinguiori collocatũ probè meminerat. Nã ſinũc dierũ detritis (proh dolor) bonorũ præſulũ facultatibus, propter nimias potẽtiorũ ſordes, ſpecies tamen antiquæ dignitatis non planè imminuitur: Quẽ olim ſplendorẽ tũ fuiſſe arbitremur, vbi eo fortunæ ſtatu vſi ſunt, qui vèl hominũ opinione fingi potuit maximus? Multa ſunt huius eccleſiæ & peregregia ornamenta quæ cum ſuſceptâ novâ dignitate ſimul aduenerunt. Nam & nobiliſsimæ Equitũ *Georgianorum* ſocietati a ſacris eſt, & Cancellarij munere apud primatẽ ſuum defungitur: quâ ratione interdũ *Angliæ* reges ab epiſcopis *Wintonienſibus* vtpote *Cantuarienſiũ* vicarijs vngi & ſacrari non dedignantur. Igitùr ille vbi opulentiſsimũ pontificatũ non fœde (quod pleruńq; ſolet) per ſummũ dedecus nundinatũ, neq; citrâ principis aut cleri voluntatẽ adeptus, Quid deinde

piat. Lindwod. de Eccle. ædifican. &c. cap 2.

Parker in vit. Varhami.

Parker. pag. 24.

Parker.

dè tantâ *Cathedrâ* tantâq; amplitudine dignũ gesserit aut quomodò tãti nominis mensurã impleverit, id nunc potissimùm conscribendũ suscepi. Fatalis enim invidia est quæ bonis inceptis semper obstat, prohibetq; videlicèt, ne quantũ homini datũ est nostra provehantur. Inseuit animis hominũ hoc semen nouerca aliqua natura, vt dũ priuatã vitã agimus magistratu nõ indigni videamur, at pauci sunt qui vtriusq; vitæ personã sic cũ dignitate possunt sustinere, vt non sit longè deterior eorũ conditiò postquàm dignitatibus aucti fuerint. Adeò est illud poëtæ verum.

Ausonius.

Spem frustrate senex, privatus sceptra mereri
Visus es, imperio proditus inferior.

ENimvero noster harũ rerũ minimè imperitus, anxiùs agebat quo beneficij genere non solũ præsẽtis ævi mortales, sed longo post tẽpore nascituros sibi devinciret. Nã et nouis acceptis honoribus parẽ se exhibere volebat, & magno Reipub. cum bono natũ se demonstrare id vero vehementer discupiebat. Itaq; dũ ingens bene-merendi ambitio animum illius occupabat, opus sanè sœculorum omnium prædicatione dignum

Ex Regist. Colleg.

inchoauit. Et quodfœlix faustumq; bonis literis

&

& pietati ſit, *Aulam beatæ Magdalenæ* cõſecrauit. Inceptũ (ne quid parciùs dicã) verè heroicũ. Fides numinũ! nãq; altero a conſecrationis ipſius anno tam grande negotium parturire, quod ſine maximis prudentiæ fortunæq; ſubſidijs aggreſſus operam omnem eluderet, & maturitate tam feſtinatâ contendere quaſi ſerius quam par erat ad rem adeò præclaram animum adieciſſet, incredibile in bonis literis promouendis, deſiderium apertè profitetur. *Neratius Priſcus* inter Iuris conditores author non ignobilis, e tribus conſtare collegium affirmat; quam ſententiã *Marcellus* quoq; ſecutus eſt: *noſter* verò ſodalitium hoc ſuum numero quinquagenario definivit. Cæterùm ne quid, ſub ſacri conuentus prætextu, adverſus leges molitus videretur quinto nonas Maij illis coëũdi ius ab *Hẽrico Rege* inpetrauit. Simulq; inſignem illâ tempeſtate virum, *Iohannem Hornley* Sacræ Theologiæ Bacchalaureum *Præſidem*, artium magiſtros tredecem, ſeptẽq; Bacchalaureos (quibus bonus ille ſenex cum imperio præeſſet) collegas admiſit: reliqua ſtudioſorũ multitudo ex minorum gentium ſcholaribus conflata eſt. *Iohannes Godmanſtonus* ex eâ nobiliũ notâ, qui Armigeri appellantur, bonarũ artiũ ſummus admirator, *Fundatorem* ſponte ſuâ ſatis incitatũ, benig-

D. de verb. ſignif.

E Regiſt. Colleg.

Charta fũdationis.

nè etiam inſtigauit. Et ne in alieno ſolo temere ædificaret, fundū piè eſt elargitus. Iamq; feruêre opus incipiebat, quùm derepẽte cauſa belli propè erubeſcenda emicuit, quæ *VVintonienſem* a tam ſancto propoſito paruper auocauit; quippè *Londinum* paritèr & bellū, vir vltimæ ſortis *Iohannes Cadus* inuaſerat; dubium liber an ſervus, ſed qui *Pſeudomortymerus* tamèn vocabatur. Ibi Rex vt cõcitatis rebellibus frẽnos maturè inijceret, ſic quaſi explorabundus, & vt verum dicam, contemtim *Humfredum Staffordium* cum electâ militū manu præmittens ab illo imaginario & ſcænico *Mortymero* in primo ſtatìm congreſſu profligatū deſiderauit. Inde qui rebellãtiū fuerit furor: Quæ poſt victoriã inſolẽtia, vel ex eô intelligi poteſt, quòd ſummo (proh dedecus) Angliæ Quæſtori *Iohanni Sayo* ceruicem amputarunt, locupletiſsimum quẽq; maxime proſcripſerunt, optimos vt ſors obtulerat, fœde truciderunt, nihilq; ad extremã crudelitatẽ reliqui fecerunt. Quocircà ciues non tàm ex fiduciâ, ſed quià oppreſsi erant, vt audere aliquid viderentur, improbū perduellẽ intempeſtâ nocte adoriuntur, pari fortunæ aleâ vtrinq; ad ſũmum mane decertantes, documenta cladis mutuę, cruenta aliquãdiu *Thameſis*, plenę cędibus vię, pons cadaueribus intercluſus, flãmamq; alij fugien.es

E Regiſt. Colleg.

Polyd. Virgil.

entes in ſubiectũ flumen præcipites dati.

Quis cladem illius noctis, quis funera fando
Explicet, aut poſsit lachrymis æquare dolorem? Virgil. Æneid 2.

Adeò eſt illud verum *Cornelij Taciti* in turbis & diſcordijs peſſimo cuiq; plurimã ineſſe vim, pacẽ & quietem non niſi conſilio & bonis artibus cõparari. Prima redeuntis, atq; vt ſic dixerim, repubeſcentis imperij ſpes, *Cantuarienſis & VVintonienſis* fuere, qui novam de perfido latrone victoriã cõmenti ſunt, *non pugnare*: novum ſanè illud ſed ſalutare Reipub: conſilium. Accerſitus quippe a *Cancellaria VVintonienſis* ab ædibus *Halywellen-* Hall.
ſibus (in quibus ob metũ ſeditioſorũ ſeſe continuerat) rogatuſq; ſententiam quid in tam præſenti calamitate facto opus eſſet, re diu deliberatâ, vtriq; viſum eſt ê re Reipub: futurum, vt, quos armis cõpeſcere hactenus non valebant, eos tumultu per ſpem impunitatis ſũmouerent. A Turre igitur traiecto flumine, *Sudouercã* appellũt, edictoq; per præconẽ promulgato omnibus delictorum gratiam (excepto (*ado*) impertiunt, bonam mentẽ modo deinceps colerent, & ſereniſſimam maieſtatem comiter obſeruarent. Hæc vbi per exercitũ diſſeminata ſunt, dicivix poteſt quibus lætitijs perfuſi, & quàm immortaliter gavaſi ſeditiôſi: neq; datâ acceptâq; ſalute, ſed incre-

dibili celeritate vsi domum repetiuerunt. quod si gubernator præcipua laude fertûr qui navem ex hyeme mariq; scopuloso seruat: tum quãtam eius viri prudentiam existimari par est, qui ex tot tantisq; procellis plusquam civilibus, Reipub. ceu lacerę ratis membra eripuerit. At *Cadus* iam fractus animo, postquàm in latibulis salutem diu quæsiuisset, vltimò deprehensus, animam simul cũ victoriã (quã nõ bene coxerat) euomere est coactus. hic est ille fraterculus Gygãtis, terræ filius.

Cuius supplicio non debuit vna parari
Simia, non serpens vnus non culeus vnus.

Cæterum Rex vt omnes flammæ tàm exitiales restingueret reliquias, non ita multò pòst *Cantuariam* profectus est. Vbi illum pro eo ac decuit obsequio acceperunt illustrissimi Antistites *Cantuariensis & Wintoniensis noster*, convocatisq; in *Capellam Domini Prioris* consiliarijs, (aderant autem *Iohannes Stafforduus* Archiepiscopus *Cantuariensis*, *Iohannes Kempius Archiepiscopus Eboracensis*, *Wintoniensis* noster, Episcopus *Elyensis*, dux *Somersetensis*, *Salopiæ Comes*, Comes *Wiltoniæ* & *Prior Sancti Iohannis Baptistæ London*: quid de factibus & furijs Reipub: teterrimis statuendum foret, in cõmune consulebatur. Post benè longum deliberandi spacium, vicit tandem eorum sententia qui-

Io. Vton de obit. & memorand. Eccle. Cant.

quibus æquitatis quam iuſtitiæ potior fuit ratio. Itaq; ſublatis è medio pernicioſiſſimis ſeditionum patronis, innocentia vbiq; tuta & incolumis evaſit. Vix dum reſpiraverat Inſula, quũ ſtatim *Richardus Eboraci* dux homo potens & factioſus quiq; Regem ipſum cognatione proximè attingebat, opprimendæ Reipub: conſilium cepi. Bonus *Gloceſtriæ* princeps *Hũfredus* iniquiſsimæ damnationis ruinâ proſtratus ad ſuperos abijt, inteſtus ſubditis *Somerſetenſis* propter amiſſam *Normanniã*, exhauſta bellis *Gallicanis* militum virtus, in *Angliâ* exercitus nullus, Ipſi imperium conſequendi ſpes magna, tutæ tranquillæq; res omnes, ſed ea prorſus peropportuna *Eboracẽſi*. Igitur cum amicis re cõmunicatâ copias conſcribit. Quod vbi *Henrico* nuncia tum eſt venienti morbo occurrendũ putans, *Blachethi* caſtra metatus eſt, indeq; ad *Eboracenſem* legatos miſit (non quales olim populus Ro: in Bythiniam, de quibus Cato Cenſorius dicere ſolebat, illos nec pedes nec caput nec cor habere) ſed eximiæ ſpectataq; prudentiæ præſules duos *Wintonienſem* noſtrum atq; Elyenſem, penes quos cauſam tanti motus intelligẽdi deq; pacis conditionibus tranſigendi ſumma authoritas fuit. Qui poſtquã in conſpectum Ducis prodijſſent, huiuſmodi o- Annales Ang.

rationem habuisse dicuntur.

Quô te nomine insigniamus (*Richarde?*) principem nè hodiè alloquamur an proditorem, tute ipse ambiguum nobis reliquisti. Nã principis dignitate perindè ac titulo alienum eum iudicamus qui patriæ statum vel mediocriter labefactavit: Et cognomentum proditoris ab antiquissimis Regibus originem repetenti tibi indecorum non negabis. In tuâ manu positum vides, quid nunc sis aut velis esse. Quamquàm opinione nostrâ quid velis esse, vbi instructam aciem, infestaq; signa conspicimus, haud ampliùs incertum sit. Hûc nimirùm te adegit impotens dominandi libido, & quam errore animi finxisti, principatus spes. Sed per vim quidem patriam administrare, quanquàm & possis, & facinorosos coerceas, præterquàm in deum impium est, etiã est importunum: quum præsertim omnes rerum mutationes parricidia, direptiones & iniurias secum adferunt; Frustra autem contendere, neq; aliud tumultuando nisi apud bonos & cordatos ciues opprobrium quærere, hominis est tum opibus tũ ingenio intemperanter abutentis. Quarè si vel vllus dignitatis aut salutis tuæ apud te sit locus, quod fieri tandem necesse est, lubens facito: Exue quamprimùm arma, dimitte exercitum, recipe

te

te in clientelã non minùs metuendi, quàm amati Regis, ipsum (& authoribus nobis) æquissimum habiture tuarũ litiũ iudicẽ, aut si mavis arbitrum. Quæ vbi accepisset Eboracensis, subitône dicam Regis adventu & certaminis periculo perculsus, an expectatione lætioris fortunæ paulũ recreatus ita fertur respondisse.

Deũ hominesq; testamur (Reverendi patres) nos contra Rempub: aut sacratissimã domini Regis personã, nihil hostile machinatos fuisse, neq; quo periculũ cuiquã bono crearemus propterea copias eduxisse. Sed vti è sanctioribus Regis consilijs improbos quosdã nobilitatis carnifices, reiq; Ecclesiasticæ sacrilegos prædones summoveremus, quorũ violentia & crudelitate miseri egentesq; diu vexati fuimus. Horum flagitiorum caput & authorẽ *Edmundũ Ducem Somersetensem* omnes poscimus, quẽ si in carcerẽ tantispèr coniectũ viderimus, donec illũ in publicis Anglię Comitijs propositis criminationibus reũ peregerimus, vt debitũ suppliciũ proditor nefarius persoluat, reprimã me illicò, & ab armis discedã. Vos interea obtestamur (Legati) consulatis miseris subditis, Regiq; (à quô nemo vnquam frustrà auxiliũ petiverit) nostris omniũ nominibus supplicare velitis, ne eam nobis necessitatẽ imponat, vt rebus Annales. Ang.

tur-

turbatis alacres, & per incerta tutissimi, miserias nostras cruore vindicantes, confossi inter prælia ndum occumbamus.

His ità expositis Regem continuò totius negotij certiorem *legati* faciunt, qui vbi præter æquũ & bonum nihil postulari audiverat, *Sommersetensem* captivũ esse iubet, mox *Eboracense* dedititium clementer accepit: qui non ita multò post, apud Regem in *Æde Paulinâ*, vna cum nobilissimis Hall. consiliarijs, adstante *VVintoniensi* (vtpote totius negotij bene conscio) iurisiurandi religione deuinctus, professus est clientuli in fide & obsequio, se deinceps permansurum. Atq; ita sopita est ciuilis discordia quæ longiùs procul dubio processisset, nisi fide & consilio *vvintoniẽsis* nostri cõmodè fuisset interrupta. Per istas ab intestinis coniurationibus inducias, nascitur Hall. *Edouardus VValliæ Princeps*, quem peperit *Henrico Margareta Andium Ducis* filia; eum sacris lotionibus intinxit *vvintoniensis* noster, interq; ipsas cõfirmationis ceremonias (quod munus obibat Io. Vton. *Archipræsul Cantuariensis*) infantuli nomine fideiussorem sese exhibuit iterum *vvintoniensis*. Sed ille de improviso quasi terris subductus, tristissimum sui desiderium *Angliæ* reliquit, de quo *Maroniani* illud affirmari verè potest.

Ostẽ-

Oſtendent terris hunc tantùm fata, nec vltrà
Eſſe ſinent.

Eripit ſe ſubitò, aufertq; ex oculis præclara virtus, & invidia certè eſt aliqua, quæ ſpes maximas ſemper depaſcitur; vix dū enim annū ſuprâ decimū octavum impleverat, quū miſerrimâ lanienâ *Tewſburiæ* occiditur, & incredibili dolore ſimul & orbitate *VVintonienſē* afflixit.

Quis tibi chare pater cernenti talia ſenſus,
Quoſue dabas gemitus?-Hactenus, quæ levi brachio pertranſivimus, luculentū de *Fūdatoris* noſtri virtute & ſanctitate ſpecimen præ ſe ferunt: integritatē nunc & ſapientiā videamus: quas *Henricus* (certè eximius ille Regū) adeò eſt admiratus, vt adminiſtrationē duorum Collegiorum, quę ampliſsimis reditibus nupèr dotaverat, bonis etiā legibus & inſtitutis cupiens exornare, *VVintonienſi* noſtro, vnà cū *Iohanne Epiſcopo Lincolnienſi* commiſerit. Quos ille duos vt olim populus *Rom.* decēviros conſtituit, non ſolùm vt iura conderent verùm etiā corrigerent ſi opus eſſet, & interpretarentur, neq; provocatio ab eis ſicut à reliquis magiſtratibus fieret; Qui vbi animadverterunt deeſſe aliquid primis legibus, pro re natâ alias ad eaſdem, tabulas adiecerunt. Hæc ſumma poteſtas diplomate Regio facta illis eſt, 3. Iduum

Ex Arch. Eton.

D. de origine Iuris.

Ex Arch. Eton.

Iuliarum, Regniq; 33. in hæc verba.

Henricus Dei gratiâ Rex Angliæ & Franciæ, & Dominus Hiberniæ omnibus ad quos presentes litteræ pervenerint, Salutem. Sciatis quod nos intendẽtes, qualiter ad intẽtionem nostram perimplendam, de & in fundationibus Collegiorum nostrorum Regalium beatæ Mariæ, & Sancti Nicholai de Cantabrigiâ, & Beatæ Mariæ de Eton iuxta VVindesoram, plura bona & notabilia statuta, & ordinationes pro salubri regimine & gubernatione eorundem Collegiorum nostrorum per nos edita, condita, ordinata, & stabilita existũt, sicut nobis constat. Ac licèt ordinationes ac statuta prædicta in seipsis appareant fore pro huiusmodi regimine & gubernatione eorundem Collegiorum valdè necessaria & opportuna: Iam tamen per executionem earundem ordinationum & statutorum videtur & reperitur, quòd aliqua eorundẽ reformatione egent, & magis perfecta ad dictam intentionem nostram perimplendam fieri possunt. Ac pro eò quod nos circa tam plura & grandia alia necessaria, regimen & gubernationem Regni nostri Angliæ concernentia, tàm sollicitè occupati sumus, quod circa reformationes defectuum vbi oportebit in ordinationibus & statutis prædictis cõtentorum, vt supra dictum est, ad intentionem nostram perimplendã continuè attendere non possumus; Nos de gratiâ nostrâ speciali commisimus & tenore presentium committimus Reverẽdis nobis in Christo patribus VVillielmo VVinton: & Iohanni Lincoln: Episcopis, potestatem & authoritatem nostras in hac parte, vt ipsi per advisamentum & consilium præpositorũ Collegiorum nostrorum prædictorum, vbi eis videbitur necessarium fore, seu quomodolibet opportunum, dicta ordinationes & statuta, durante vitâ nostrâ in hâc parte declarẽt, corrigant, & reforment ad honorem dei & gloriosissimæ virginis Mariæ matris suæ, & ad commodum & perpetuũ stabilimen-

bilimentum Collegiorum noſtrorum prædictorum. In cuius rei teſtimonium, has litteras noſtras fieri fecimus patentes. Teſte meipſo apud Weſtmonaſterium, duodecimo die Iulij. Anno Regni noſtri. 33.

In hoc officio quũ ita ſe geſsiſſet Wintoniẽſis vt omnes fidei prudentięq; numeros præclarè abſoluiſſet, non eò ſolum contentus, ἀντιπλαγίαν meditatus, beneficum porrò erga *Etonenſe Collegium* ſe oſtendit. *Nã bona ædificiorum pars accreuit* (ſic Lelandus) *vt ego aliquando à fide dignis didici & operâ & impenſis Gulielmi Wenfluẽti Epiſcopi Ventæ Simenorum, fauebat quippe is impenſiùs operi ab Henrico incepto.* Et ne quis temerè *Lelandum* vanitatis inſimulet, quaſi famæ tanti viri & non veritati inſerviviſſet, ſubiungã huius rei clariſsimum argumentũ. A *Gulielmo Orchardio* lathomo principali ſtipulatus eſt Wintonienſis eam ſaxorũ molem e lapicidinâ *Hedingtonenſi* ſibi effoſſam, quanta ſatis eſſe poſsit, dari (intra definitum aliquod tempus) ad *ſui, Etonenſiſq;* Collegij exędificationem. Quô quidẽ facto quûm inſignes ab omnibus *Etonæ* alumnis gratias promeritus fuerit, tùm virtutis huius (vt ego conijcio) benevolentiæq; ergô (quam is erga *Etonenſes* incredibilem ſemper habuit,) quotannis ſupplicatio pro eô decreta eſt. Sic enim

Leland. in Comment. Cyg. Cant.

E Regiſt. Colleg.

E Statut. Eton.

nim ſtatuta iubent. Vt, *Singulis annis infrà duodecem dies, feſtum natalis domini proximè præcedentes, vbi congruentius fieri poterit, pro animâ Reverendi in Chriſto patris VVillielmi VVinton, Epiſcopi, nuper Præpoſiti noſtri Regalis Collegij, quum ab hac luce migraverit, animabuſq; omnium benefactorum eiuſdem Regalis Collegij ſolemnes exequiæ cum commendationibus atq; miſſâ in craſtino, celebrentur.* Quiſquãné hominum eſt qui tantis præconijs & honoribus quibus Rex Wintonienſem affecerat, poſſe addi aliquid putet? Meâ quidem ſententiâ, ità prioribus certant proxima, ita nova ſemper efflorescunt, vt vel principis gratia, vel fides præſulis, inter ſcribendum mihi videantur crescere. Religio teſtamenti condendi habita eſt ſemper antiquiſſima, neq; ſupremam volũtatis noſtræ ſententiam niſi optimo cuiq; atq; integerrimo concreditam volumus; Rex vero cum neminem haberet, quem aut ipſe plus diligeret, aut cui plus fideret, vltimæ voluntatis ſuæ executioni (negotio inter homines longè ſanctiſſimo) Wintonienſem deputavit, hæredemq; fideicõmiſſarium in tabulis ſcripſit.

Ex Arch. Eton.

IN the name of the bleſſed Trinitie Faver Sonne & holy Ghoſt, of our Lady Saint Mary moder of Chriſt, and all the holy company of heaven. I Henry by the grace of God King of England and of Fraunce, and Lord of Ireland after the conqueſt of Englãd, the firſt, for divers great and notable cauſes moving me at the making of theſe preſents, haue doo my will & myne entent to be written in manner that followeth. Forasmuch as I haue enfeffed before this

this time John Cardinall and Arch-Bishop of Yorke. John Archbishop of Canterburie. Robert Bishop of London. William Bishop of Lincolne. William Bishop of Saltsburie. Thomas Bishop of Bath and Welles. John Carpenter elyte of the Chirch of Worcester, now Bishop of the same. Adam Moleynes Clerke now Bishop of Chichester. Walter Lyhert Clerke nowe Bishop of Norwich. John Langton Clerke late Bishop of Saint Dauids, and now to God passed. John Delaber clerke now B. of St. Dauids William Erle of Suffolke, now Marques of Suffolke. Henrie Erle of Northumberland. John Viscount Beumont. Walter L. of Hungerford. Rafe Lord of Cromwell. Rafe Lord of Sendly. John Beuchamp Knight now Lord Beuchamp of Powike. & James Ferris squire, now Lord of Saye. John Somerset. Henry Sever. Richard Andrewe. Walter Shirington Clerkes. Edmund Hungerford and Edward Hall Knights. John Saintlo nowe to God passed. John Hampton. John Norris. William Tresham. John Hampage. and Richard Andred nowe to God passed, squiers: In divers Castelles, Lordshippes, Mannours, Lands, Tenements, Rentes, Services, & other possessions, Parcell of the dutchie of Lancaster within England and Wales, as it is more especialle and at large conteined and writen in divers letters patents thereof made, of which letters, the the first beareth date the last day saue one of November the peare of my reigne xrii. The second beareth date the seaventh day of Julie the same yeare. The third beareth date the xriii day of Feverer the peare of my raigne the xriii. The fourth beareth date the xrix. of June ỹ same yeare. Which Castels Lordshippes, Mānours, Lānds, Tenements, Rents, Services & other possessions bene of the yearly valew of 3395. lib. xi. s. vii. d. When they be discharged of the fees and annuities with which they be now charged. Which letters patents and al things contained in them, by the authority of my Parlament last holden at Westminster, as by an act of the same Parlament it plainly appeareth, were authorised, approved, ratified and confirmed for to perfourme and fulfill my will of and vppon the disposition of the seyd castels, Lordships, mannours, lands, tenemēts, rents services and other possessions by me to be made & ordained & to my seid feffees on my behalfe, for to be declared and notified I by these my pr̄sent letters declare and notifie vnto my seyd feffees according

cozding vnto the seyd Act, that in these my letters is conteined my seyd will, which I desire to be done and perfozmed by my seide feffees of the castels &c. aboue seide.

Memozandū that the King his pleasure is that these castels &c. shall remaine in the feffees hands vntill the time that all his will in every point be entirely executed, and that afterwards they remaine to his heyres & succesiozs, Kings of England. But if it fortune that before his wil take effect, they die all saue three, two, oz one: thē these three, two, oz one, must enfeffe foureteene in all those castels &c. videlicet Williā B. of Winchester. Reinald B. of St. Asaph Thomas Erle of Deuonshire, Richard Erle of Sarum. Henrie Erle of Northumberland. John Erle of Shrewsburie. Thomas LORD Cliffozd. Lyonell Lozd of Welles. Master John Thadwozth Pzouost of my Colledge of Cambzidge. William Westburie Pzouost of my seyd Colledge of Eton. Master William Say. Master Andzew Pulles. Sir Robert Rosse Knight. and Sir Thomas Stādley Knight. And if it so fall that these foureteene persons which the seyd three, two, oz one should so enfeffe at that time as such enfeffement should be made, be al ded: then these three, two, oz one, must enfeffe foureteene other spirituall and temporall of good fame, faith & credence. Pzouided alwaies that if any of the first foureteene be on liue, he would haue them all put in the feffement before any persō of the same state oz degree. Furthermoze foz the finall perfozming of my seid will, to be put effectually in execution, I considering the great discretion of the said wozshipfull fader in God William now B. of Winchester his high truth & feruent zeale, which at all times he hath had and hath vnto my wele, and which I haue found & pzoued in him, and foz the great and hoale confidence which I haue in him foz thoo causes, wol that he not onely as surueiour, but also as executoz and directoz of my seid will, be pzeuy vnto al and every execution of the perfozming of my seid will, and that his consent in any wise be had thereto. And if any execution of the perfozming of my seid will, oz of any part thereof be doo in any wise cōtrary to the tenour and effect hereof, I will that it stand voide and foz ever bee had foz none. And if it befall that there be any divers opinions, variance, oz discozd betexe my seide feffees and mine executozs, in oz foz any execution of the perfozming of my seide will oz of any parte therof.

thereof: I giue then and grant vnto the ſeid B. of Winchester by theſe preſents, plaine power & authority, And finally I will that hee as vmpier in that behalfe haue at all times power & authority for to call and take vnto him ſuch diſcreete perſons of my ſeide feffees as vnto him for the accompliſhment of my ſeid will, ſhall ſeeme beſt diſpoſed, and he after their advice herd, doo make the finall concluſion in that party. And I will that the power, ſtate, title, and intereſt of that perſon, and of thoo perſons of my ſeide feffees, in whome the cauſe of ſuch varience and diſcord by the ſeid B. of Winchester & thoo other of my ſame feffees ſhall be found, ceaſe and be void aſwel in all things touching my ſeide feffement, as in all things touching my ſeid will. And if ſo be that the ſeid B. of Winchester paſſe vnto God out of this mortall life I being on liue, then I will that this authority and power by me vnto him in the forme aboue ſeide yeven and granted, returne againe wholy vnto me and abide in mine own diſpoſition. And in caſe that I be called out of this mortall life, the ſeide B. of Winchester me over liuing, I will then that at ſuch time as God ſhall giue vnto him knowledge by likely-hood of his briefe paſſage out of this world, my ſeid will at that time not fullie accompliſhed, he remember him of the moſt diſcreete faithfull and true perſon a Lord ſpirituall or temporall, which the ſaid B. of Winchester by very erperience had, the meane time ſhall finde and prooue for to be beſt and moſt godly diſpoſed, and moſt feruent in zeale to the performing of my ſaid will; and as well vnto the ſame Lord without inordinate affection or acception of perſon, as he ſhal in briefe ſtreitly anſwere herein before the tribunall ſeate of Chriſt our alder Sauiour and terrible iudge, as vnto the Prouoſts of both my ſeyd Colledges for the time being, commit hooly vnder his letter and ſeale the ſeyd power and authoritie which hee hath in the forme abouеſaid of my gift & grant made vnto him in this behalfe. And if it ſo be that the ſeyd Lord, vnto whom the ſeyd power and authority in the forme abouеſaid by the ſeyd B. of Winchester be committed, be not prefittable vnto the performing of ẏ ſeyd wil, I wil ẏ the Prouoſts of my Colledges diſcharge him of ẏ authority. And that then they commit by their letters and ſeales full power vnto another Lord, and ſo from time to time vntill the will bee entirely accompliſhed.

Hu-

Huius testamenti videndi, excribendiq; facta est mihi copiâ *Henrici Savilli* viri clarissimi operâ, qui dum bonos conatus promovet, etiam ad hęc vsq; officia se demittit. Quarè vbi tot exploratę & perspectæ fidei documenta Rex iam haberet, ad supremam *Angliæ Cancellariatus* dignitatem ipsum evexit: & ducentarum librarum in singulos annos salario donatum, assiduum deinde in aulâ regiâ esse iussit. Qui magistratus vt inter togatos præcipuus est & a Rege secundus, ità sũmam rerũ omnium potestatem ad se trahit. Nam errantibus veniã, miseris subsidiũ, oppressis patrocinium, supplicibus aram, præstare solet; & æquitatis paritèr ac iusticiæ suauissimâ temperaturâ illustris apud Anglos sęper effulsit; deniq; hic est.

E Pelle exius.

—*Qui regni leges cancellat iniquas*
et mandata pij principis æqua facit,

Vt non inscitè dixit *Iohannes Sarisburiensis*. Seriùs opinione vulgi hanc augustam Cancellarij purpuram *Wintonienſis* induit; qui ne quem locum aut tempus in illo ornando prætermittant, simùl cum episcopatu, hâc quoq; insigni dignitate amplificatum arbitrãtur. Sed ego synceris Chartophylacij tabulis, quæ in turre Londinensi custodiuntur, fidem potius meam adstringo, quam ple-

be-

beculæ rumuſculis. Tuæ ſingulari humanitati acceptum fero (*Franciſce Thynne* antiquariorũ ſplẽdor maximè) qui iſtas errorum nebulas primus diſpuliſti.

Memorandum, quod vndecimo die Octobris anno præſẽti, venerabilis pater Tho. Archiepiſcopus Cantuarienſis &c. & Cancellarius Angliæ, in præſentiâ venerabilium patrum Tho. Epiſcopi London. Iohannis Epiſcopi Lincoln. Tho. Epiſcopi Vigorn. & Reginaldi Epiſcopi Couent: & Lichfendiæ: nec non honorabilium Dominorum Richardi Ducis Eboracenſis: Humfredi Ducis Buckynghamiæ: Henrici Ducis Sommerſetenſis: Iacobi Comitis VVilton: & Iohannis Com: Salopiæ, Theſaurarij Angliæ, ac aliorum quamplurimorum Dominorum ſpiritualium & temporalium, exhibuit Domino Regi in Camerâ ſuâ infrà Prioratum de Covẽtrye, tria ſigilla ſua regia in tribus bagis de corio, ſub ſigillo prædicti Cancellarij ſigillatis incluſa; Viz. Magnum ſigillum aureum, ac aliud ſigillum argenteum de magnâ formâ, & tertiũ ſigillum argenteum de minori forma, quas quidem bagas prædictus Cancellarius ad tunc, ibidem aperiri feeit & ſingula eumnia ſigilla prædicta, manibus ſuis proprijs præfato domino Regi in præſentiâ dominorum prædictorũ liberauit. Ac idem dominus Rex receptis per ipſum de prædicto Cancellario ſigillis prædictis, præfatum Archiepiſcopum de officio Cancellarij & ſigillis prædictis penitùs exoneranit, Et eadem ſigilla venerabili patri VVilhelmo Epiſcopo VVinton ad tunc Cancellario Angliæ, per præfatum dominum Regem ordinato, & conſtituto, ad eadem ſigilla ſalvò & ſecurè cuſtodiendum, occupandum, & exercendum, nec non ad brevia & literas prædicti domini Regis patentes cum ſigillis illiũ quotiens opus fuerit & neceſſe pro commodo & vtilitate eiuſdem domini Regis & regni dominorum & populi ſuorum ſigillandum & ſigillari

In turre London: rotulus Clauſarum 35. h. 6. dorſo rot. membran. 10.

lari faciendum liberauit, prædictusq; Episcopus VVinton præstito per ipsum in præsentiâ domini Regis & dominorum prædictorum priùs sacramẽto, in formâ cõsueta, de officio illo benè & fideliter faciendo & exercẽdo, prædicta sigilla a præfato domino Rege recepit, ac quasdam literas patentes de perdonatione præfato Archiepiscopo, prædicto vndecimo die Octobris confectas, sigillo argenteo de magna forma sigillari, & deindè omnia & singula sigilla prædicta in bagis prædictis reponi, & bagas illas signeto suo per Iohannem Bale vnũ Clericorum Cancellariæ prædicti domini Regis ad tunc & ibidem sigillari fecit & demandauit.

Subidẽ tẽpus, quo ista Conuentię sic gerũtur, Eboracẽsis vnà cũ Warvici & Salisburiæ comitibus ad Regẽ venerãt, quibus nisi melius sibi prospexissẽt & clãculũ ex aula se subduxissent, ab impẽdente mortis periculo euadẽdi spes nulla fuisset. Nãq; Margareta Regina ipsorum vitæ insidias callidè tetenderat, dũ nimiã illorũ potẽtiam suspectã habuerit. Cæterùm *VVintonienſis* noster dũ in hoc honorũ cursu ita versaretur vt & princeps optimus consiliũ & industriam eius indies collaudaret: incepti tamen operis apud *Oxonienſes* memoriã ex animo deleri haud passus est. Itaq; longè magnificentius hospitiũ excipiendis Musis conditurus, (regiâ quippè benignitate adiutus) *Aulam Magdalenæ* quàmvis parentem *Collegij* dereliquit, domũq; consanguineam ne omninô perijsse videretur, in suum quasi corpus iterũ tran-

Hall.

transtulit. *Tulli Hostilij* prudens in hoc nimirum exemplũ imitatus, qui postquã *Albã* esset demolitus, civitate *Romanâ* mox *Albanos* donavit. In ipso Oxonij suburbano, Eurũ versus Collegiũ vergit: à quâ regione amne perspicuo prętersluente alluitur, qui *Cherwellus* dicitur, latus septentrionale arboreto clauditur. Vtrinq; multæ ambulacrorũ & secessuum amænitates, & in vtroq; elemento quasi delicias excogitãte natura. Surgit e quadrato lapide, visendũ ipsâ vel materia vel subtili iunctura ædificiũ. duplici pinnarũ ordine adversus paries decoratur. Frontẽ Collegij occupat excelsa turris, quæ erudito statuarij opere incisa, intuentiũ oculos mirè ad se trahit. aream interiorẽ cingunt clausta, (sic hodiè appellamus) cocto latere perstrata, quæ topiarij vel porticus vsum non incõmodè præstant. vivis animaliũ figuris tibicines, occultũ nescio quid & hierogliphicũ significantibus exornantur. antiquissimorũ codicũ supellectile instruitur bibliotheca. Templũ augustũ & divini numinis religione verè suspiciendum. aula elegans & spatiosa. Collegiũ qua boreã spectat ingenti murorum ambitu defenditur, qui nisi horribilis illa dsijciendarũ vrbiũ machina ex inferis ad nos prodijsset, insignẽ πολιορκητὸν, aut eludere, aut prohibere diù potuissent. Bonis stu- Florus l. 1.

dijs in hoc contuberino invigilant *Sodales* quadraginta, *Scholares* triginta: ſacræ theologiæ vnus, & philoſophiæ vtriuſq; prælectores duo, ſcriniorum præfectus qui acta domeſtica excipit, Grāmaticę informatores duo, quatuor pręsbyteri capellani ſacellani, clerici octo, pueri ſymphoniaci ſedecem, chori præcentor, famulorū haud exiguus numerus, quos ille omnes bonus paterfamilias ſuis ſumptibus benignè alit. Leges porrò ſancivit quibus ſinguli in officio cōtineantur: ſi quid rectè feciſſent præmiū, ſin ſecus pro admiſſi criminis qualitate pœnas relaturi. Huic à ſe tā prudentèr conſtitutæ Reipub: litterariæ præeſſe aliquem voluit, moribus atq; vſu rerū gerendarū præſtantem virū, qui reliquis cum ſumma authoritate ius diceret; quippe multò antea futurum præviderat (homo minimè imperitus) fruſtrà aut Collegium cōditum, aut compoſitas leges, ſi per incuriā, aut temeritatē noſtrā has non obſervaremus. eſt enim Lyſiæ illud contra Alcibiadē, verum. εἰ ἔξεσται ὅτι ἄν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους χεῖσθαι. Idcircò nobis ceu liberis impuberibus, qui propter ætatem ſe defendere nequiviſſent, teſtamento ſuo tutorē dedit. Quod officiū fide optimâ nunc adminiſtrat clariſ. Præſes *Nicolaus Bondus*, vir (nā ſatis manifeſta ſum dicturus) non authoritate

E libro ſtatut.

Lyſias contra Alcibiadem.

magis

magis quam prudentiâ, & virtute venerabilis. Præterire in hoc loco absq; singulari ingratitudinis infamiâ piam *Henrici sexti* beneficentiam, nõ debeo: qui vbi *VVintonienſem* nostrã bonis litteris promovendis intentum viderat, nascenti *Collegio* suppetias tulit: & divi *Iohannis* hospitium eâ lege *Fundatori* concessit, vt non deesset quà *Collegiũ* cõmodè poneretur, & studiosi censibus in pauperũ vsus priùs erogatis, ad vitã sustentandã amplitèr vterentur. Bonis deindè auspicijs surgere iã incepit *Collegij* fabrica Anno *Christi* domini. 1458. mensisq; *Iunij* duodecimo. Quod postquàm absolutum foret *BEATÆ MARIÆ MAGDALENÆ* nomine Rex insigniri iussit. Titulo (vt verũ fatear) ad rẽ ipsam significandã valdè accõmodato, neq; à facto & laudibus ipsius *Magdalenæ* abludente. Videntur enim (*Nicholai Harpsfeldij* verbis dicã) & *Christi* pedes fragranti & pretioso horum bonorum eius operum vnguento, in pauperrimis *Christi* mẽbris delibuti, quũ quicquid ob eius gratiam vni vel ex his minimis tribuitur quasi sibi *Christus* erogatum adscribat. Videtur & capillis tersisse pedes *Christi* & adhuc tergere, dum externis illis bonis & divitijs, quæ illi, vt capiti capilli, quasi ex abundanti & superfluo supererant, tenuiores fouet. Videor mihi vi-

E Regist. Coll. Mag.

E Registro Colleg.

E Scaccario Regio.

Harpsfield. sect. 15.

dere (quoties diuiniſſimã Fundatoris noſtri benignitatem contemplor) reſpondentem per omnia vtriuſq; συμπάθειαν. *Chriſti* genibus pronus vterq; aduoluitur. *Chriſti* pedes vterq; abluit, nec vtriq; capilli deſunt pro linteis, quibus *Chriſti* pedes tergant. *Chriſtũ* vterq; lauat, & ab eo viciſſim vterq; lauatur. Ità quod de *Mariâ Magdalenâ* non inconditè (vt mihi videtur) olim cecinit poëta, id etiam de *Fundatore* noſtro pulcherrimâ (*Hercules*) παρωδίᾳ queat vſurpari.

Procumbit Chriſti pedibus non lota lavatrix,
Inde lauanda ſuis ſordibus, vnde lauat.
Vaſa quidem deſunt, ſed ſunt expreſſa decentèr
Crine, ſinu, lachrymis, lintea, peluis, aqua.
O Chriſti pietas! ô gratia grata, viciſſim
Ambo lauant, Chriſtum fœmina, Chriſtus eam.

Enimverò nihil iam apud eum antiquius fuit, quàm vt opus inchoatum ad exitum perduceret. Hoc vnum ſpectabat, huc deniq; cogitationes ſuas referebat. Quùm interim *Reginaldus Pecockius* Epiſcopus *Ciceſtrenſis* propter diſſeminatas in concionibus ſuis hæreſeωv occaſiones, de fide *Chriſtiana* paùm ſanas opiniones imbibiſſe perhibetur: adductus igitur in iudicium, quæſituſq; an illarum partium eſſet, quas anteà propugnaſſet: Intrepidè reſpondet, nullo ſe partium ſtudio abdu-

Balæus in append: ad vit: Reg. Pecockij.

abductum (quæ in causa religionis vacare periculo non possunt) in diversam sententiam abiisse, rem ipsam modo æquâ lance expenderent, ipsum (si veris vinceretur) errores suos libenter agniturum. Ibi patres post multam disceptationem *Reginaldum* imminutæ religionis reum faciunt; vltricibus flammis primùm libros comburunt: deinde ipsum ad *Divi Pauli* sententiam abdicare coëgerunt, domiq; suę custodiæ mancipatum continuerunt. *Wintonienſis* noster tametsi Balæus.
suopte ingenio mitissimus, nè quid Respub: *Ecclesiastica* caperet detrimenti, rem ampliandā minimè existimans, in ferendo calculo *Archiepiscopum* reliquosq; *præsules* secutus est. Quod si eandem proceres in suis itidem discordijs sedandis diligentiam adhibuissent, quam Episcopi in componendis Ecclesiæ dissidijs, & ferales illas inimicitias amica potiùs disceptatio quàm *Mars* diremisset: nunquàm illuxisset ille *Angliæ* dies, qui tot calamitatum quasi myriadas secum advexit. Assidui verò & pervicacissimi hostes fuere herilis *Eboracensis* filius & *Warwicensis*, quibus quum ex parliamenti senatusconsultò perduellionis cri- Hall.
men intentatum, ademptæ possessiones, irrogata insuper infamia, bilem commovissent: ferro rem simul ac famam repetituri *Northamptonum*, quô

Rex

Rex antè contenderat, collecta militũ manu perueniunt. Deìn oratores ad Regem *VVaruicenſis* nomine ablegati, petunt ſaltèm ad colloquium Regis admitti *VVaruicenſem*, qui illorũ innocentiam exponeret. Negat fas eſſe *Buckinghamius*: Iterùm ſupplicatum eſt, ſed fruſtrà. Hâc indignitate vehementèr permotus *VVaruicenſis*. Narra igitur (inquit) *Henrico* (fæcialis,) & confidentèr narra, quando æquiſsimas poſtulationes noſtras tam nihili faciat, horam a meridie circiter ſecundam, vel in acie pugnans occũbam, vel ipſũ cõveniam. Per triduum antequàm hæc in caſtris ſic agitabantur, apud Regem fuit Wintonienſis: qui cùm videret eos claſsicum canere, quos ex officio pacis cultores magìs eſſe oportebat, vt ex tam manifeſtis animorũ diſiunctionibus concordia amplius ſperari haud potuiſſet, reſignatis honoribus, Cancellariatu ſeſe abdicauit. Vnde minuenda mihi eſt *Polydori Virgilij* ſententia, qui fallacibus quantùm ego puto, coniecturis fretus, opinionẽ a veritate alienam promulgare non dubitavit. Is quippe vbi *Fundatoris* noſtri iniecta eſt mentiò, ſic ſcribit. *Etenìm propter iuſtitiam prudentiamq́, diù Angliæ Cancellarius fuit*. At quãdiu? Certè non per decennium: quod tamen temporis interuallũ (diu) interpretatur *Vlpianus*. Quinimò nec per trien-

Stoicus.

Ex Arch. Turris London.

D de fideicommiſſar. libert. l. 16.

tem

tē decennij. Nāq; diè *Iulij* ſeptimo earū moleſtiarū pertęſus, quas *Cancellarij* munus afferre ſolet, ſimulq; rerū humanarū ſatur, quicquid ſupererat vitæ, totū Deo conſecravit. Quarè actis pro tàm inſigni beneficio ingentibus gratijs, ſigillum in manus *Henrici* principis lubens tradidit. Sic enim habent Archiua turris *Londinenſis. Memorandū quòd die Lunæ vz. ſeptimo die menſis Iulij circa horam quintam poſt meridiem, Anno regni Regis Henrici ſexti* 38. *venerabilis pater vVillielmus Epiſcopus vVintonienſis tunc Cancellarius Angliæ, deliberavit præfato domino Regi vnum magnum ſigillū ſuum argenteū in tentorio ſuo tunc ſituato in quodā cāpo Hardinſtonfield, iuxta Abbathiā de pratis, propè villā Northampton, preſentibus tunc ibidē venerabilibus patribus Iohanne Hereſordenſi, L. Dunelmenſi cuſtode privati ſigilli Domini Regis, Epiſcopis; Magiſtro Thoma Marninge Secretario Regis, Bartholomeo Hully, & VVillielmo Elton Armigeris; Et ſuper hoc de mandato domini Regis præfatum ſigillum poſitum erat in quadā ciſtâ ſuâ in tentorio prædicto, & claues eiuſdem ciſtæ præfato Regi continuo liberat.* Moxq; eôdem munere inautoratus eſt *Georgius Nevillus* Exoniæ Epiſcopus, magni illius Warvicenſis frater natu minimus; Triduo interiecto ſecundum *Nynā* flumen cōmiſſo prælio, poſtquā albeſcere iam dies incipiebat, ad meridi-

E turre Lōdon Clauſ. 38 H. ſexti in dorſo membrana. 5.

Thin. in Catalogo Cancel.

Annales Ang.

ridiem vsq; dubio fortunæ eventu victoria pepẽdit. Tum *Henriciani* paulatim hostibus cedere incipiebant, mox in fugã fusi profligatiq; civili triumpho *Wwaruicensem* decorarunt. Hanc funestã bonorũ civium stragem, vel quia futuram *VVintoniensis* multò anteà prȩvidebat, vel quia tacitus apud se indignam *Eboracensis* conditionẽ deplorabat, quem infinitis *impotentissimæ mulierculæ* iniurijs expositũ viderat, et propterea neq; interesse ipse *VV*: neq; vlla diutiùs insignia gestare sustinebat, quibus pro temporis ratione, etiam ad nobilissimum & optimum quemq; opprimendum vti cogeretur: Certũ illud est graui suspicione apud *Piũ secundũ* pontificẽ maximũ laborasse eum, quasi parũ fidelis in obsequio Regis permansisset, aut quasi medius inter duos fortunã expectasset (cuius criminis insimulatus *Iohannes Tiptoftius* Vigorniæ Comes & in publico Nobiliũ cõsessu reus peractus, capitis iudicium pertulit, securi percussus.) Sed hac infamia Rex eum liberavit scriptis ad *Papam* litteris in hæc verba.

Balæus.

E libro Io. Ryd in Coll. Corp. Christ. Cãtabrig.

Beatissime pater humillimâ recommendatione præmissâ, cum deuotissimis pedum osculis deuotorum. Fidelem atq; catholicum principem rem dignam peragere credimus quotiens præclaros & benemeritos viros vestræ sanctissimæ paternitati curamus addicere: vt perinde bonis iuxta sua merita condigna virtutum præmia liberaliter irrogentur, & de eisdem

eiſdem ſiniſtra ſentiendi, ſi fortè per æmulos & falsò quicquam deferri contigerit, occaſio quælibet amputetur. Hinc eſt beatiſsime pater quod, quum nuperrimis his temporibus, quibus vehementi & ciuili quadam tempeſtate, regni noſtri publicus ſtatus grauem iacturam ſenſerit, ne pernicibus euolans alis ambigua fama, verus nonnunquam falſa permiſcens, vnà cum noxijs viris inſontes alios & in nullo demeritos in culpam trahat: Animo nobis eſt, vehementèr & cordi, clariſsimo viro fortaſſe per æmulos tracto in infamiam, noſtro teſtimonio quantum in nobis eſt omnem adimere culpam, huic præſertim quem plurimùm carum habemus, Reuerendo in Chriſto patri VVillielmo VVinton Epiſcopo: Cuius cum opera & obſequijs, in regnis noſtris gerendis non parùm vſi ſumus, in nihilò tamen eum exceſsiſſe teſtamur quò iuſtè denigrari poſsit aut debeat tanti fama Prælati, quam hactenùs omnium ore conſtat intemeratam extitiſſe. Ea certè putatur in eo vitæ & honeſtiſsimæ conuerſationis integritas, vt deo placeat, & regni noſtri maiores & inferiores ſtatus hominũ bonam & ſynceram de eo opinionem ſentiant, in ſanctam Apoſtolicam ſedem deuotum ſemper fuiſſe & obedientem filium teſtes ſumus, pro quâ nec vnquam inſtare deſtitit, quò minùs omni conatu, honorem, reuerentiam & obedientiam, ſacræ Sedi debitas, omnibus terrenis re & verbo anteponeret. Hæc quùm ità ſint beatiſsime pater, rogamus quò valemus deuotiùs ſempèr pijſsimam paternitatem veſtram, vt ad partem poſitis æmulorũ commentis, ſiquæ in huius noſtri & indubitati teſtimonij contrarium referuntur, eum vti fidelem ac deuotum filium veſtri ſtatus & noſtri, pacis & zelatorem quem ob ſua merita vti colendum patrem honoramus, & plurimo dignum honore cenſemus, in vberiorem gratiam ſedis Apoſtolicæ, virtutum ſuarum & noſtrarum precum intuitu gratiosè velitis admittere, atq; in gerendis

eius negotijs in curam G. V. singulariter habere recommissum. Et velit vestra eadem beatissima paternitas fideli nostro Iohanni Lascy, & præsentium latori de nostrâ voluntate sufficienter instructo, in his quæ pro parte huius venerabilis patris dicturi sunt, indubiam habere fidem. Et almam vestrã personam ad gregis Dominici regimen salutare, votiuâ fœlicitate faciat prosperari Iesus Christus Ex London. octauo Novemb. Anno Dominicæ incarnationis 1460.

E. V. S.

Deuotus filius Henricus Rex Angliæ & Franciæ.

PRorogabitur in omnẽ æternitatẽ, ſęcliſq; innumerabilibus apud poſteros conſeneſcet indulgentiſſimæ pietatis tuæ erga *VVintonienſem* noſtrum fama (diue *Henrice* princeps clementiſſime), qui virum innocentem de te, deq; Repub: tuâ præclarè meritum, crebris ſycophantarum calumnijs ceu mucronibus impetitum, tuâ æquitate recreare voluiſti; quòd adhuc viget æternumq; (vt ſpero) vigebit illius fama, quam nullâ vnquam violabit malitia, id tuum facilè agnoſcit & poſtremum & maximum beneficium; Namq; ab illo tempore converſâ rerum ſcenâ, ſummam poteſtatem *Edóardus* occupavit. Cęterùm *VVintonienſis* quãquàm hoc vno malo ſic afflictus videretur, vt nulla ampliùs fortuna ipſum poſſet efficere

cere fœlicē : deiecto scilicet e sūmo dignitatis solio *Henrico*, in quo spem vnicam senectutis suæ reposuerat, cuiusq; patrocinio nupèr vnus ex omnibus & erat fortunatissimus & habebatur: In maximo tamen luctu, ipsum consolata est *Edoardi* clementia (quippè qui tam benignus ac facilis fuit, vt nemo vnquam senatui populoq; *Anglicano* charior contigerit, nec qui perinde omnibus in gratiâ conciliandâ obvius atq; expositus ferebatur) sic vt rem ipsam si putare volumus, patronum mutaverit verius quàm amiserit. Scio nō deesse quamplures, quibus hæc sententia minus arridet; qui principis ingenium ex intestinâ familiarum discordiâ metientes, in qua necesse erat partes mutuò sibi esse infestas, *Edoardum* amicis & factis *Henrici* iniquissimum fuisse iudicarunt: quocircà & *vvintoniensem* nostrum earum iniuriarum illicò affinem esse volunt, quas fert inimicitia. Enimuerò *Iohannes Episcopus Heresordius*, quôd militum animos oratione suâ ad pugnā, contra *Edoardum* in prælio *Northamtonensi* accenderat, in Castellum *VVaruicense* coniectus est: Et *Georgius Nevillus* omnibus fortunis mulctatus, cum libertatis etiam dispendio, infenso regi pœnas persoluit. Deniq; Comes *Oxonij* nobilissimus iam provectæ ætatis senex, vltimo

Tho Morus in hist. Richard. 3.

Leland & Tho Cooper.

Stoweus.

ſupplicio affectus eſt. Nam quid *Beumondium*, aut *Cliffordium*, aut alios nonnullos memorẽ: qui ſerò, ſed non abſq; aliquo vitæ ſuæ diſcrimine didicerunt, quanti eſſet in ſcopulũ implacati regis impingere? Vndè & bonis rationibus adduci mihi videntur, qui tam cõmunẽ ſortẽ *VVintonienſi* ſubeundam exiſtimarunt, vni ſcilicèt ex omnibus *Henricianis* amicis, fideliſsimo. Ego ſanè *Thomæ Cooperi* memoriã, propter eloquentiã, rerũ prudentiã, induſtriãq; ſingularẽ, pro eô ac debeo, vnicè colo & reuereor: ſed ſi hominẽ (tametſi inſignem) dixero, hoc eſt quẽ latere aliquid interdùm potuerat, quiq; vt plurima ipſe rectè, ità alius viciſsim aliquid non male ſcripſiſſe putaretur, non multùm puto ipſius laudibus detractũ iri. Verùm vt de re noſtrâ dicamus (quantũ ego inter legẽdũ obſeruare potuerim) nullibì gentiũ me reperiſſe memini, vnde vel leuiſsimã contractæ cũ Rege ſimultatis ſuſpicionẽ poſſunt adſtruere, nedùm vt eo nomine fidei & exiſtimationis ſuæ iacturã cum Rege feciſſe deprędicent. Nam diploma illud, in quo plurima priuilegia habentur, antiquitùs Epiſcopis conceſſũ, *VVintonienſi* huic noſtro cõfirmauit. Id, quo illuſtrior fides fiat, ſubijciam.

E Scaccario Regio. *Nos autem chartas prædictas, ac omnia & ſingula in eis contenta rata habentes & grata, ea pro nobis & hæredibus noſtris quantum in nobis eſt, acceptamus, approbamus, & ve-*

ne-

nerabili patri VVillielmo VVainflete nunc Episcopo VVinton, & successoribus suis ratificamus & confirmamus, prout chartæ prædictæ rationabiliter testãtur. In cuius rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus Patentes. Teste meipso, apud VVestmonasterium primo die Iulij Anno regni nostri secundo.

Atq; ne simplici duntaxat beneficio *VVintoniensem* affeciſſe videretur: Ecce iam alterum Regiæ benignitatis argumentum, quod ijſdem verbis deſcribendum curavi.

Nos de gratia nostra speciali concessimus & per presentes concedimus, venerabili in Christo patri VVillielmo nunc Episcopo VVinton quod ipse & successores sui Episcopi Ecclesiæ prædictæ in perpetuum erga nos hæredes & successores nostros, quieti sint & exonerati, tàm de omnibus & singulis escapijs omnium & singularum personarum pro felonià convictarum & cõvincendarũ, & ex quacũq; causa iam attactarum & attingendarũ et custodiæ ipsius nunc Episcopi VVinton & successorum suorum vt loci ordinario saluo & secure secundum legem & consuetudinem regni nostri Angliæ custodiendam, commissarum & committendarum, quàm de quibus cunq; sectis, demandis, pecuniarum summis & pœnis quas prædictus nũc Episcopus & successores sui arctati prædict. nobis seu heredibus nostris forisfecerunt aut forisfecerant, vel ad nos, hæredes seu successores nostros pertinere potuerit aut potuerint &c. Et de vberiori gratia nostra volumus & concedimus, quod si presentes literæ in formâ vel materiâ seu ex quacunq; aliâ causâ quoad debitum effectum & intentionem exonerationis sive prædictæ concessionu nostræ minus validæ seu insufficientes existunt &c: quod Cancellarius Angliæ pro tempore existens tam presentes literas E. Scaccario Regio.

nostras

nostras reformet, quàm fieri faciat alias literas in ea parte validas & sufficientes, quòd dictus Episcopus & successores sui debitum effectum exonerationis & concessionis nostræ habuerint vel habuerint. nec non alias literas de perdonatione, remissione &c. validas & sufficientes de tempore in tẽpus, quum per præfatum Episcopum seu successores suos &c. fuerit rogatus. T. R. apud Westmonast. 16. Novemb. Anno Ed. 4. 6to.

E. Seaccario Regio.

Sed nè incredibilẽ in sũmâ rerũ potestate modum & invsitatã regis optimi mansuetudinẽ requiras, literas (vt vocant) patentes, quas ab *Henrico* eius aduersario *Wintonienſis* impetraverat, inspexit simul & cõprobauit: Collegiũ ipso adventus sui splendore illustrauit, & (quod plus ames) sponte, non rogatus, quæ res non mediocritèr cõplacuit domino Fundatori. Collegij dignitatem sibi deinceps curæ futuram gratiosè spospondit: Deniq; eximium sanè & singulare erga *Magdalenenses* studium cùm verbis magnificè significauit, tùm reipsâ cumulatissimè implevit. Cætera qnę sunt in hoc genere multa maximaq;, sciens prætermisi, ne cui non tam fidẽ facere videar quã molestiã. Tantorũ igitur meritorũ vt Regi præstaret eam, quam debuit, memoriã *Wintoniensis*, spirantem defunctũq; gratissimis suorũ obsequijs celebrandũ statuit. Nam quid quæso in causâ potest esse, quarè istud humanitatis & clementiæ exemplum a regis moribus adeo alienũ quis-

E. Regist. Colleg.

E. Statut. Coll. magd.

quisquã putet, quandò (vt verissimè scripsit sophus ille) principi non minus turpia, multa supplicia, quam medico funera? *Iohannem Mortonum* in durissimis Reip: temporibus *Henrico* sic adhęrentẽ vt ne in castris etiã aut summo rerum omniũ discrimine ab eo vnquã discederet, ob fidẽ & integritatẽ hominis, tanti fecisse perhibetur, vt multis beneficijs primũ pellectũ, & arcanis consilijs deindè adhibitũ, tandẽ ad *Elyense* Episcopatum eũ promovit, sũmãq; in eo rerũ benegerendarũ fiduciã postea collocavit. *Johanni* Duci *Sõmersetensi*, *Rodolpho Percio* equiti auratæ militiæ alijsq; cõpluribus ad ipsũ supplicitèr confugientibus delictorũ veniã fecit; sic vt qui de hac re amplius dubitare velit, in evoluendis illorũ temporũ annalibus eũ aut omninò indiligentẽ fuisse aut incredulũ necesse est; vt operę pretiũ propterea non sit, aliud ad hanc rẽ probandã argumentũ inducere. Sed vt contra veritatẽ semel agnitã ne hiscere quidẽ diutiùs valeant, ad assertionis nostrę coronidẽ, vltimo in loco hoc etiã adijciã. Templũ *VVindesoriæ* posuit *Edoardus quartus*, absolutũ elegantis structuræ exemplũ: ad id maturiùs perficiendũ, Academicorũ lathomi iussu Regio avocantur. Id ægrè ferentes *Oxonienses*, ne inceptũ scholæ theologicæ opus per moram corrumpi

Seneca de clement.

Parkerin vita Io: Mortoni.

Hall.

Leland in Comment. ad Cyg. Cant.

possit, ex ijs operarijs quos Collegio suo absolvendo à Rege Fundator impetraverat, aliquot sibi per benignitatem Regiam concedi, his literis supplicē in modum obtestantur.

Christianissimo Principi Edoardo, Dei gratia Regi Angliæ & Franciæ Oxoniensis Reipub. protectori singularissimo, Cancellarius Vniversitatis Oxon vniversusq; Regentiū in eadem cœtus sese cum omni reverentia cōmissos faciunt. Etsi possumus, illustrissime princeps, quamplurimos vetustiorum tui regni commemorare, quorum beneficio litterarum studia vehementèr illustrata sunt, hac tamen imitandæ virtutis commemoratione, nobis apud te nequaquam uti oportere visum est. Quippè qui sine vllo superioris ætatis Regum exemplo, singularem tuendæ nostræ Vniversitatis curam tuâ sponte susceperis. Nos itaq; potius in hac tuâ presenti bonitate, quàm in illâ vmbratili rerum dubiarum memoriâ confisi, tuam celsitudinem inprimis hortabimur, vt in his potissimum rebus quæ ad honestandam nostram Rempub: maximè conducunt, eum nobis rogantibus præbeas quem semper præbiturum nō rogatus vltrò statueris. Quod si abs tuâ benignitate impetrabimus, nullum certè beneficium magis hoc tempore necessarium abs te in nos proficisci potuisse cognosces. Nacti etenim sumus paucis his diebus viros nostræ Vniversitatis observantissimos, qui ornatissimum sacræ Theologi e domicilium, quum sexaginta fermè annis derelictum tam diu squalesceret, perficere instituerunt. Quæ res quò celeriùs tamdiu expediri possit, profectò nec laboribus nec impensis reperimus, quum perquisitis lathomis supremam operi manum imponeremus; nunc verò, quod quos summâ diligentiâ perquisivimus ad tua magnifica opera sunt accersiti, progredi non possumus: atq; hæc operis intermissio eam no-

bis

bis desperationem affert, vt nisi quã primum cœpta maturemus, verendum erit, ne illis qui sumptus hactenus suppeditarunt, ad consummandum vita non suppetat. Et dum animadvertimus tuam ardentissimã in ædificandâ ad Dei gloriam Ecclesiâ diligentiam repetere audemus: hoc tamen postulamus, vt si Reverendus pater Episcopus Vvinton: nostro rogatu persuasus, aliquos ex his quos vsui suo cõcesseris, nostro etiam vsui impertire volet, illis saltem vtendi nobis potestatem facias, quod quùm nec tuis ædificijs officere potest, tùm nostris vtilissimum erit. Vale sereniss ime princeps & Christianissime Rex nostræq; Vniversitatis protector vnice.

Hæc vt forte confirmata verbosius, ita prętermitti prorsus haud decuerat, ne qui indignationem Regis adversus *Vvintonienſem* bellè excogitarunt, aliud præter expertem rationis opinionẽ secum attulisse videantur. Cæterùm hoc cõmentum quamlibèt frigidum, illis hactenus arrisit, quibus aliquid dici satis erat, nimirùm haud ignaris, probationes ab se nõ esse exigẽdas. *Vvintonienſem* (sicut ego accepi) sunt qui *Oxonij Cancellariũ* fuisse affirment, quibus libentèr etiam assentior: sed de tempore quo hoc officium gesserit liquidò pronunciare nihil possum, dissipatis per quorundã incuriam *Academiæ* monumentis. Regnante tamen *Edoardo* illustria aliquot eius patrocinij vestigia nondum detrita vel ex his *Oxoniensium*, litteris perspicuè apparent.

F. Thinnus in Catal. Cancellar. Ang.

Epist. Oxon in Coll. Corp. Christi. Cant.

Cupimus, magnifice præsul, *eas paternitati tuæ gratias agere, quæ vel tua erga nos merita æquarent, vel nostram erga te voluntatem declararent: non quod arbitramur gratiarum expectatione impulsum te tàm de nobis benè mereri voluisse, sed quo nihil videamur in te officij (quantum nos præstare possumus) prætermittere. Verum tametsi tantus est tuorum in nos meritorum cumulus, tantusq; nostræ in te voluntatis ardor, vt nec illis respondere, nec huic satisfacere nobis posse concessum est: tamẽ nec nostræ quidem humanitatis est, quod possumus, omittere: nec tuæ quod non possumus requirere. Immortales itaq; Reverende pater tibi gratias agimus, qui pepequi te omnium quos nostra ætas tulit, cupidissimum nostræ Vniversitatis præbueris: tuam ad hoc præstantiam maiorem in modum rogantes, vt qui tuâ sponte incitatus, tãtam publicarum vtilitatum curam gesseris, privatarum etiam (quæ ad nostros potissimum spectant) rationem habeas; ex priuatis enim cõmodis publica sæpenumerò crescunt. Quamobrem quum iamdudum accepissemus magistrum Gilbertum Haydock sacræ Theologiæ professorem, & Thomam Dauers ex tuis fidelissimis familiaribus vnum, diuturnis litibus versatos esse, ad te (constantissime præsul) rem omnem referendã putauimus. Iste publicis iudicijs magistrum lacessit, ille iterum Vniversitatum priuilegia requirit: quô fit vt non parum timeamus, ne nostræ tandem libertates periclitandæ sint. Te igitur magnopere obsecramus (humanissime* præsul) *vt his vel tuorum vel nostrorum perturbationibus exitum imponas. Hoc enim perinde nobis gratum erit, ac si in nos omnes contulisses.*

Clarissimæ sunt (vt mihi quidem videntur) hæ voces: *Ad te constantissime præsul rem omnem referendã putauimus.* et, *His perturbationibus exitum imponas,*

&c.

&c. neq; præter *Cancellarij* munus, tàm cõmodè quidquã exprimunt; sed de tẽpore nihil habeo quod definiã: nam probabiles rerũ coniecturas sequi omninò non placet, quarũ vestigijs vt aliquando ad veritatẽ peruenitur, ità frequentiùs a scopo aberratur. Mæcænas interim si bonus fuerit & in Academicos benignus, cuius authoritate ornati, & ope adiuti fuerint, quẽq; ipsorũ cõmodis & dignitati vbiq; præsentẽ sẽserint, loquatur vel metacente manuscriptum Epistolæ exemplar, quod in selectissimâ Collegij Corporis Christi apud Cantabrigienses Bibliothecâ custoditur.

Epist Oxon in Coll. Corp Christi Cantab.

Non potuerunt (amplissime præsul) tua nos ingentissima beneficia deterrere, quo minus pro communi Reipub. nostræ vtilitate, si quid ipsius interesset, ad tuam præstantiam conscriberemus. est enim (ait Cicero) nobilis animi atq; ingenui, cui multum debeas, plurimum velle debere. Quapropter quum statuentibus iam nobis ad nouarum scholarum perfectionem prorsus incumbere, tuum quoq; subsidium ad eam rem perquàm opportunum videatur: te rogamus (optime pater) vt qui sempèr ad communes vtilitates amplectendas, tuâ sponte satis incitatus es, nostris etiam precibus ad eas ipsas incitari velis. Atq; vt intelligas quid est quod tantoperè cupimus, desunt profecto nobis ædificiales machinæ adeò quidem ad nostrum institutum necessariæ, vt sine his nihil aggrediendum sit: quas si de integro parabimus, necesse erit tum grandem in illis pecuniam exhauriri, tum expectati operis consummationem diutiùs retardari: quibus equidem malis,

te vnum inprimis (magnifice præsul) facilè mederi posse intelligimus, si vel illis ædificialibus instrumentis, quæ ad tui clarissimi Collegij fabricam comparatæ sunt, vtendi nobis copiam feceris. Hoc certè nihil erit nobis vel ad leuandos sumptus, vel ad celeritatem conficiendi accõmodatius. Quod si nostrâ causâ facturum te recipis, curabimus equidem nos, vt gratiarum actiones tibi faneremur. Nam quùm pro illis meritis quæ non rogatus vltrò contuleris, magnas tibi gratias agere debemus: tùm pro his quæ postulanti nobis cõcesseris multò maximas agemus & habebimus. Et feliciter valeat tua sancta paternitas, reverende præsul ac domine.

Epist Oxon in Coll Corp. Christi Cantab.

Ipsa meherculè Scholæ theologicæ testudo, si loqui potuisset, *VVintonienſi* gratias referret vel hoc nomine maximas, quippe quæ per totos sexaginta annos, illustrissimorum principũ & magnatum beneficentiã experta, nõ nisi admotis iam tandèm insignissimi præsulis machinis absolui potuisset. Fatô siquidem debebatur illi, vtpotè Scholarchæ olim clarissimo, scholarum extruendarum gloria. Nam *Oxoniæ* iuxta ipsius Collegij pomeria, nobile fætuum educandorum plantarium posuit, vnde prima literarum cunabula iuniores ediscant. (quod ille Academiæ Cancellarius si quâ in bonas artes via sævire incipiebat radicitus extirpasset, maximi sceleris apud posteros omnes infamiâ se obligasset.) Deinde etiã *VVainfleti* alterũ erudiendæ pueritiæ gymnasiũ instituit.

Prudentiam vide interim & suspice. siquidem initio

initio Collegij cœtum Magdalenenſem ſine ſcriptâ lege, ſine iure certo per multos annos inſtitutum legimus, omniaq; arbitrio fundatoris (vt olim in Rep. Rom. à Regibus factum narrat Pomponius) gubernabantur. Poſteà vſu id poſtulante leges quaſdam tuliſſe nunc has nunc illas, prout opportunum videbatur, novas etiam prioribus adieciſſe traditur, atq; ita paulatim abſolutam Reip. litterariæ formam excogitaſſe. Cuius fontes & capita quiſquis viderit, vt ævo interim ſuo nihil detrahat, ita quin plurimã etiã maioribus noſtris prudentiam diligentiamq; adſcribat neceſſe eſt. Nam *Richardus Foxus*, fœlicis memoriæ *præſul* quondam *Wintonienſis*, idéq; prudens rerum æſtimator, quantum *Waynfleti* inventis tribuerit, non modo hinc in Alvearium ſuum derivatis eiuſdem decretis ſatis declaravit, niſi diligentiſsimos mellificandi artifices duos, tãquam primarias apes, recenti examini præfeciſſet alterum *Clamundum*, Collegij noſtri *Præſidem*, & *Mortuentum* *vicepræſidem* alterum: Sed multò etiam magis tacito quodam cultu, & veneratione tam præclaræ fundatę Sodalitatis, Artiũ Bachalaureos, & magiſtros omnes, ceu ſedulas quaſdam apiculas, ad Philoſophiæ vtriuſq; *thymum*, ſacræq; theologiæ nectar colligendum huc

Regiſt. Coll.

Ariſt ca. 40. lib. 9. hiſt. animal.

con-

convolare iussit; quod si per sævitiam pestis, novas sedes quæsitum ab *Oxonio* aliquando àbigerentur, *tum ad locum aliquem propè Magdalenenses si talis commodè* pro eis prouideri posset, illos considere voluit. Præterea nè vitio nostro, bonæ sanctiones per desuetudinem aliquam abrogentur, (magno, quod necesse est, Collegij cum dispendio & iacturâ) nevè certa, vbi opus esset interpretatio desideretur: idcirco Collegiũ suũ, resq; & personas, in fide & clientelâ *Præsulum Wyntonienſium* esse voluit. Te verò, Reuerende pater ac domine *Tho. Bilsone*, locum nunc duodecimum ab ipso occupantẽ, verum patronum & protectorẽ præcipuum Collegij nostri hactenùs experti sumus, indiesq; eum te futurũ omnes auguramur: quem incredibili studiorum & religionis bono natum esse sẽper sperauimus. nam quid eruditio, prudentia, pietas, in te vno sũmæ, simul cum eminente dignitate coniunctæ efficere possunt, non tam opinione aliqua, quam presenti fide omnes colligimus.

F. lib stat. Coll. Corp Chri. cap. 23.

Verba. statut.

Sed enim inter ipsas munificentię *Gulielmi* nostri laudes, quibus apud omnes hominum ordines gratiam sibi conciliauit, absq; flagitio pietas dissimulanda non est: quantò nimirùm prestabilius videtur esse, diuini numinis cultu quam magni-

nificentiæ opibus gloriam quærere. Itaq; repositæ apud deum salutis suæ non immemor, virtutẽ nullã non magnopere exercebat. Adeò (*christianæ* pietatis studiosus, vt cælestis disciplinæ sex consultissimos theologos assiduè foueret, quorũ oratione & precibus diuinã misericordiã sibi cõciliaret: Memorq; repositæ in cęlis beatitudinis illius, quã in omnes venturã pronunciauerat Seruator Christus, quotquot erga indigentes pij benigniq; extiterant, sic erogandis in pauperũ vsus opibus suis assiduus fuit, vt Eleemosynarium huic muneri perpetuò inseruientẽ apud se haberet; ratus nimirum quod res est, Deum invocanti nemini subventurũ, qui invocantẽ prius pauperẽ ipse non exaudiuerit. Sępius ab eximiam sanctimoniam in penetrale Regiũ adhibitus, cæteroq; Senatu super arduis regni negotijs consiliũ inituro, Quin abite, (inquit Princeps) ego interim & Cãcellarius meus pro salute Reipublicæ vota Deo nuncupabimus. Vtq; futuræ immortalitatis meditationi totus posthac incumberet, mausoleum quod mortis nunquã adrepere cessantis ipsum admoneret, condendũ curabat. In quo statua supino decubitu insculpta, oculis in cælũ cõtuentibus, manibus supplicantiũ more tensis, & effigiem cordis humani complectentibus, deuotissimi

E Regist. Coll.

In fine statut.

E Testamẽto Fundatoris.

In templo Wintoñ.

Psal.25. vatis exemplũ referre videtur: *Ad te Ieboua animam meam attollo, Deus mi, in te confido, ne erubescam, ne exvltent inimici mei de me*, Semperq; de eô apud se cogitans, (de quo nemo nimis, perpauci meditantur satis) humanæ dico vitæ quàm breuis tàm in horas omnes incertæ, fugâ: quartó calendas *Maias* Anno salutis instauratæ. 1486. quasi illud *Ezechiæ* nuncium diuinitùs accepisset: *Da præcepta familiæ tuæ, nam tu brevi moriturus es, ac non vives*, Nihil prius habuit quã supremã voluntatis suæ sententiã contestari. Ibi vero divinæ sanctimoniæ sapientiæq; plena omnia, fuisse ipsum Angelorũ quasi cõsortẽ, cœlestisq; beatitudinis, etiã dũ in terris agebat participẽ, propè faciunt

E testamẽt. Fundatoris vt existimẽ *Ego* (inquit) *ad vitã futurã, ad quã conditus sum, anhelãs, cernensq; diem expectationis meæ, in hac valle lacrymarũ quasi nunc advesperasse, & quod tẽpus resolutionis pœnè iã instat: condo testamentũ in hunc modũ, &c.* Quot verò quantasq; donationes in pios vsus erogandas defunctus reliquerit, haud facilè fidem adhibuerit, nisi qui ipse in testamento vi-

E testamẽt. Fundat. derit. Nullus fuit in Ecclesiâ *VVinton*: vel in *Monasterijs* suburbanis Monachus aut Monialis, in πτωχοτροφείῳ Sanctæ Crucis misellus inops inter religiosos ordo, in vrbe parochus aut clericus, in Collegijs *VViccamicis* vel suo socius aut scholaris,

De-

Deniq́; inter familiares aut domesticos nullus, cui datum aut legatum aliquid non fuerit; vt non mortalem (vtì Gilliam Agrigentinum dicit Val. maximus) sed propitiæ fortunæ benignum esse sinum diceres. quin abeant (igitur) quô digni sunt nugivenduli quidam leves, qui sic redactum ad summam rerũ omnium inopiam illum contendunt fuisse, vt Collegij sui præfecturam, studiosissimè ambire non erubuerit: quando non ex egestate aliqua, sed ex opibus manare necesse sit huiusmodi beneficentiam. Et ne tenuitatis pristinæ conditionem, aut tam copiosæ benignitatis recordationem aliquando ex animo effluere pateretur, hanc beatæ virginis symbolam non ipse modo vsurpare solebat, verum parmæ gentilicię adscribendam curabat. *Qui potens est fecit pro me magna; & sanctũ nomen eius.* Servos cõplures quos dura gentium constitutio dominio alieno cõtra naturam subiecisset, libertate donabat. Cum interim nullis ille famæ illecebris, nulloq́; nominis amplificandi studio delinitus quicquã faciebat: sed *ad exaltationẽ fidei, Christianæ Ecclesiæ profectum, divini cultus augmentationẽ*, tanquam ad scopũ omnia referebat. Nam quanta (bone Deus) verborũ suavitate aures meas replent, quibus in ipsâ quasi exacti operis peroratione vsus est. *Nostri Colle-*

Ex Arch. Winton.

E. Statut. Colleg.

In fine Statutor. *gij Præsidenti & socijs & alijs omnibus cõmorantibus in eodẽ, iuxta informationẽ Christi, tanquã eius discipulis, diuinũ obsequiũ cõmendamus paciſq; ac vnitatis fœdus, ac perfectæ vinculum charitatis.* Ingens hoc in Deũ pietatis studiũ proximus honoris & reverẽtiæ gradus excipit: cui ille præstando vt nunquàm deesset, Archipræsulum Cantuariensium inaugurationibus præsentem se exhibere solitus est, id quod sedulo feciſſe eum scribit *Mattheus Parkerus*. Quinimò *Thomas Bourchierius* Antistes *Cantuariensis*, vbi ex rescripto Pontificis *Romani* in amplissimum patrum purpuratorum Collegiũ cooptandus esset, in frequentissimâ pręsulum & nobilium coronâ rubrũ galerum *VVintonienſis* manibus indutum protenus gestabat: id quod vtriq; perindè fuit honorificum. Sæpe convocatis ad comitia cleri ordinibus, Archiepiscopo iubente, ipsum prefuisse legimus, ijs nimirùm inter cętera, quibus ad repellendos Scotos decretum est regi subsidium, quòd immunitates & Ecclesiastica iura, leguleiorum calumnijs convulsa & labefactata, regio diplomate restaurasset. Iam comitas, humanitas, affabilitas, quanta fuerint, eximiâ quadam in eum patrum plebisq; benevolentiâ satis declaratur. Sed enim inter hæc omnia liberalitas & magnificentia explendescebant maxi-

Parker. in vita Kemp. & Bourcher.

Ex lib Io. Ryd in Coll Corp. Christ Cantabrig.

Ex actis synodi Londinensis.

me

mè Reges ipsos quos ille creditores habuit, fecit debitores; nova scilicèt ratione inventa, vt à quibus ipse accepisset omnia, vicissim & illi deberent aliquid. *Emanuelem* quendam auratæ militiæ equitem Constantinopolitanum, vrbeq; expugnatâ profugũ, nõ modò benignissimè ipse accepit, verùm etiam vt acerbam hominis fortunam leniret, viginti nũmûm aureorum honorario è fisco Regio donavit. Atq; ista quũ nemo affirmare potest, non fuisse humani ingenij & perliberalis animi officia, tum demirari satis nequeo proiectã *Gulielmi Botoneri VVyrcestrij* (equestris præsertim ordinis viri) impudentiam: qui quod aureolum *M. Cic.* de Senectute libellum sermone anglico donasset, eumq; sub specie honoris *Fundatori* consecrasset, ob tam luculentum (si Dijs placet) opusculum conqueritur (videte interim elegantiam hominis) se *nullum regardum de Episcopo recepisse*; & dignus mea certè sententia eras cum *tuo isto regardo* nullam mercedem retulisse, qui venalem nescio quam diligentiam tuam, si emptorẽ inveniret, prostituisti: & ei præsertim viro præmiolũ aliquod extorquere speraſti, qui vltrò non rogatus beneficentiã in omnes erogare solitus est. de quo verissimè vsurpari possunt illa quæ olim in gratiã *Alexandri Lincolniensis* Epis. decatabãtur.

E pelle Exitus.

E pelle Exitus.

Biblioth. Corp. Christ. Cantab.

E. diario eiusdem Wirceſtri manuſcripto, & in Colleg. Corp. Chri Cantab. ſervato.

Qui dare feſtinans alijs ne danda rogentur,
Quæ nondum dederat nondum ſe credit habere.

Adeò ab omni partiũ ſtudio inter alũnos ſuos vel leviſſimè inchoato alienus fuit, vt quos litiũ ſerẽdarũ reos, aut dicto Præſidis minùs audientes ſemel deprehendiſſet, tanquã invtiles ramos amputandos cenſuerit Epiſtolæ formã, ne fides quoviſmodo vacillet, hanc adtexui

E. Regiſt Coll.

RIght entirely well beloued. We greet you well. It is come to our knowledge & to our diſpleaſure, that there is growne a diuiſion and diſcord within our College, wantonly & vndiſcreetely for the election of the Proctors of the Univerſitie. In caſe bee, that there bee any perſon of our College vnder your rule, that will be ſeditious wilfull and not conformable to the aduiſe and the guiding of you, and of the more partie of the Maſters of our ſeyd College, it is to be preſumed and of great likelihoode, that ſuch a perſon is not apt nor diſpoſed ad conuiuendum. But that ſuch will be troubleous and full vnprofitable for my ſeyd College, giuing great impediment to vertue and cunning. Wherefore whomſoever ye and the more partie finde criminous and obſtinate, taking wilfully a way contrary to the more partie, we command you that then you diſcharge ſuch perſon & perſons from all manner intereſt that they haue in our foreſeid College. Chriſt haue you in his guiding. Wrette in our Mannour of Southwaltham the xii of Aprill.

W. B. of Wincheſter.

Quantũ autẽ induſtriæ operæq; poſuerit in cõparãdis vtriuſq; linguæ optimis authoribus, quãtoſq; in ea re & quã immanes ſumptus fecerit, dũ octingenta plus minus librorũ theſauro biblio-

E. Regiſt. Coll.

the-

thecā ſuam inſtruxerat,(vt ego nihil dicã) res ipſa loquitur. Tantis itaq; virtutũ dotibus inſignitus (& opinione quidẽ maiore ea,in hoſte laudatiſſimis) quibus flantem ſubindè reflantemq; fortunã moderatus eſt: ſimul ipſe dũ vixit Reipub: cõmodus fuit,& principibus (licèt in diverſas partes abeuntibus) non infenſus. Nam capitalẽ illũ Angliæ tyrannũ, nõ modò in Collegium ſuum pertraxit verum efferatum illius ingenium ita penitùs demulſit, vt eruditis ſtudioſorum diſputationibus gaudere, & amplis muneribus bene-meritos afficere, deniq; vniverſum Magdalenenſium cœtum vino & pinqui ferina donare, haudquaquàm gravaretur. Cuius interitu,quum patriam è lupi quaſi faucibus ereptam videret, & redditam denuò libertatem,*Walthamiæ* iam agens in graviſſimum morbum repentè incidit;qui vbi per artus & medullas in arcem cordis furtim irrepſiſſet,ſic hominem ſenio & laboribus confectum prorſus debilitavit,vt tertio Iduum Auguſti,horâ poſt meridiem quartâ, maiore ſuperſtitum damno quam ſuo, ſupremum ætatis diem claudens cœlo ſit redditus.Hunc vitæ exitum habuit pientiſſimus Antiſtes,in extremo ſenectutis quaſi ſtadio hinc ereptus, vir ad omnia ſumma natus, poſtquàm annos triginta octo, dies duodecem,

E. Regiſt. Coll.

E. Regiſt. Colleg.

E. Regiſt. Coll.

pro-

provinciã *VVintonienſem* ſanctiſſime adminiſtraſſet, ſupremum Cancellarij munus integerrimè obiviſſet,& extincta factionum ſemina, confirmatam in Repub: pacem, incomparabili divini numinis beneficio iterùm vidiſſet: elatus eſt magnâ cum pompâ funeris ſepultuſq; *VVintoniæ*, iuxta *Henricum Beufortium*, cui ipſe vivus mortuo ſucceſſerat. Apparet neſcio quid eius memoriæ ſacrum æneis characteribus in ſepulchri ambitu deſcriptum fuiſſe: verum illud ſacrilegorum hominum manus, in ipſas demortui vmbras impunè ſævientium, nobis per ſummum ſcelus iamdiù inviderunt.

SIBL. CANT. ACAD.

FINIS.

DE

EXECRABILI ET NEFANDA FRATRVM RVVENORVM,

in Sereniſſimi Scotorum Regis caput conjuratione, apud *Perthum Auguſto menſe An. 1600. vera ac dilucida narratio.*

2

Cui præmiſſa eſt Præfationis loco velitatio cum Lectore in fide & aſſenſu commodando paulò religioſiore.

His acceſſere ad Regem Soteria, Carmine Heroïco.

Ecce improbi tendunt arcum, aptant ſagittas ſuas nervo, ad jaculandum in caligine contra rectos corde. Atqui iſtis propoſitis deſtruentur: Iuſtus enim quid operatus eſt? Pſal. 11. verſ. 2. & 3.

BIBL. CANT. ACAD.

EDINBVRGI EXCVDEBAT RO-
BERTVS CHARTERIS,
Typographus. 1601.
Cum Privilegio Regio.